

Kommunebeskrivelse 2011

Aarhus

Beskæftigelsesregion Midtjylland
April 2011

INDHOLDSFORTEGNELSE

BESKÆFTIGELSESPOLITISKE UDFORDRINGER OG SIGTELINJER I AARHUS FREM MOD 2012	1
LANGTIDSLEDIGHEDEN SKAL BEKÆMPES	4
Den store stigning i langtidsledigheden må ikke sætte sig fast	
Tidlig og intensiv kontakt øger chancerne for at afkorte ledighedsperioden	
Høj faglig og geografisk mobilitet øger chancerne for job	
Aktive tilbud målrettet langtidsledige borgere	
BEDRE HJÆLP TIL LEDIGE PÅ KANTEN AF ARBEJDSMARKEDET	8
Antallet af førtidspensionister er stigende	
De nye førtidspensionister kommer fra kontanthjælp eller sygedagpenge	
Fokus på risikogrupper blandt de sygemeldte borgere	
Flere "ikke-jobklare" på kontanthjælp øger risikoen for flere førtidspensionister	
FOKUS PÅ AT SKABE EFFEKTER I BESKÆFTIGELSESIKTSATSSEN	12
Effekten af en tidlig indsats for jobklare ledige	
Effekten af aktivering af de jobklare ledige	
Effekten af aktivering af indsatsklare kontanthjælpsmodtagere	
Effekten af indsatsen for unge ledige	
STYRKET SAMARBEJDE MED DE LOKALE VIRKSOMHEDER	18
Omfanget af virksomhedssamarbejde i Aarhus	
Stort potentiale for at øge omfanget af privat løntilskud, som har størst effekt	
MINISTERMÅL 1 – LEDIGE SKAL HURTIGT TILBAGE I JOB	20
MINISTERMÅL 2 – FÆRRE MENNESKER PÅ PERMANENT OFFENTLIG FORSØRGELSE	22
MINISTERMÅL 3 – UNGE SKAL I UDDANNELSE ELLER I JOB	24
MINISTERMÅL 4 – FLERE INDVANDRERE OG EFTERKOMMERE SKAL I JOB	26

BESKÆFTIGELSESPOLITISKE UDFORDRINGER OG SIGTELINJER I AARHUS FREM MOD 2012

Arbejdsmarkedet i Region Midtjylland er fortsat mærket af finanskrisen og den efterfølgende lavkonjunktur. Og på trods af flere tegn på, at beskæftigelsessituationen overordnet set er i bedring, er udsigten til egentlig vækst i beskæftigelsen fortsat lang. Frem mod 2012 forventes en svag stigning i antallet af beskæftigede i den private sektor, mens beskæftigelsen forventes at falde i dele af den offentlige sektor.

De beskedne forventninger til beskæftigelsesudviklingen gør, at jobcentrene i de kommende år i endnu højere grad skal udnytte de mange tilgængelige jobåbninger og samtidig drive resultaterne gennem en effektiv indsats, som sikrer de unge uddannelse og job, begrænser langtidsledigheden, modvirker marginalisering samt undgår en for tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet og sikrer en udvidelse og opkvalificering af arbejdsstyrken.

Udfordringerne gælder både regionalt og i Aarhus, hvor der aktuelt er

- 4.608 unge kontanthjælps- eller dagpengemodtagere under 30 år.
- 6.055 i arbejdskraftreserven,
- 3.193 langtidsledige, hvoraf 604 er unge under 30 år.
- 1.927 som er tilgået permanente forsørgelsesydelse det seneste år

I lyset af de kommende års udfordringer kan der peges på 5 strategiske fokusområder, som der bør være særligt fokus på i den lokale beskæftigelsesindsats i 2012: Bekæmpelse af langtidsledigheden, bedre hjælp til de udsatte ledige, flere unge i uddannelse, forøgede effekter af den lokale indsats og et styrket samarbejde med lokale virksomheder.

Indsatsen mod langtidsledighed – særligt fokus på de unge

Langtidsledigheden er mere end fordoblet de seneste år i Aarhus, og jobcentrets opgave er nu at sikre, at flere ledige vendes i døren og undgår lange ledighedsperioder. Samtidig skal flere ledige, som allerede har en lang ledighedsperiode bag sig, have en indsats, som giver genbeskæftigelse. Et særligt fokus har gruppen af de unge ledige, som både kan have brug for kompetencegivende uddannelse og en jobrettet indsats, så de sikres kompetencer og et varigt fodfæste på arbejdsmarkedet.

Både i Aarhus og regionens øvrige kommuner er der et stort potentiale i at begrænse langtidsledigheden, og vejen til at udnytte potentialet bedre for den enkelte kommune er gennem en effektiv indsats i flere spor. En tidlig og intensiv kontakt med den enkelte ledige med fokus på progression vil være et væsentligt middel til at imødegå langtidsledigheden. Kontakten skal bæres af en konkret viden om aktuelle jobåbninger og mulighederne ved en målrettet jobsøgning baseret på faglig og geografisk fleksibilitet.

For andre vil der være behov for målrettet opkvalificering, kompetencegivende uddannelse og/eller et forløb i en konkret virksomhed, for at målet om ordinær beskæftigelse kan nås.

Bedre hjælp til ledige på kanten af arbejdsmarkedet

Et stigende antal personer placerer sig på kanten af arbejdsmarkedet. I Aarhus er der aktuelt ca. 20.617 permanent offentligt forsørgede, og antallet er stigende. Det er en udvikling, som udfordrer mulighederne for at øge arbejdsudbuddet, øger risikoen for marginalisering for den enkelte og har langsigtede og betydelige konsekvenser for samfundsøkonomien herunder økonomien i den enkelte kommune.

Knap ¾ af nytilgangen til førtidspension kommer enten fra kontanthjælp eller sygedagpenge i Aarhus. Et hovedfokus for den lokale beskæftigelsesindsats er derfor at begrænse omfanget af langvarige forløb på kontanthjælp og sygedagpenge og understøtte, at der findes nye veje for den enkelte borger.

Massivt fokus på resultatskabelse og styrket virksomhedssamarbejde

De beskæftigelsespolitiske udfordringer og den nye situation efter lavkonjunktoren øger behovet for at skabe bedre effekter i beskæftigelsesindsatsen. Potentialet i kommunerne er stort. Et bredt og velfungerende virksomhedssamarbejde bliver nøglen til en effektiv og resultatskabende beskæftigelsesindsats i de kommende år. Jo tættere virksomhedssamarbejdet er, jo bedre rustet er jobcentret til at levere en beskæftigelsesindsats, som bringer de ledige i job.

På alle områder i den lokale beskæftigelsesindsats kan der med fordel arbejdes med at skabe bedre effekter og resultater og realisere gevinster. I Aarhus vil en forbedring af effekterne af indsatsen betyde:

- Yderligere 310 personer kommer i beskæftigelse, hvis 10 pct. flere får job i løbet af de første tre måneders ledighed.
- Yderligere 330 jobklare ledige kommer i selvforsørgelse, hvis resultaterne efter afsluttet indsats hæves til samme niveau som den bedste kommune i klyngen.
- 1/3 flere indsatsklare vil få positive progressionseffekter, hvis resultaterne efter afsluttet indsats hæves til samme niveau som den bedste kommune i klyngen.
- Yderligere ca. 320 personer i en ungdomsårgang i Aarhus vil få en ungdomsuddannelse, hvis 95 pct. af de unge gennemfører en ungdomsuddannelse.

Forbedrede resultater af beskæftigelsesindsatsen har ikke kun betydning for den enkelte borgers muligheder og fremtidsudsigter, men har også stor betydning for det offentlige udgiftspres og mulighederne for fremtidig velfærd i Aarhus Kommune.

De 4 ministermål for den lokale beskæftigelsesindsats i 2012

Omdrejningspunktet for at tilrettelægge en effektiv beskæftigelsesindsats er de 4 mål, som beskæftigelsesministeren har udmeldt for indsatsen i 2012:

1. at nedbringe arbejdskraftreserven,
2. at nedbringe tilgangen til permanent forsørgelse,
3. at nedbringe antallet offentligt forsørgede af unge under 30 år og
4. at nedbringe antallet offentligt forsørgede ikke-vestlige indvandrere og efterkommere

I Midtjylland er ambitionsniveauet i forhold til målene højt, og lykkes det Aarhus Kommune at indfri målsætningerne for 2012, vil det betyde bedre betingelser for vækst og udvikling i Aarhus og omegn.

Faktaark med centrale nøgletal for Aarhus og kommuneklynge 8*

INDSATSEN FOR LANGTIDSLEDIGE	AARHUS		KLYNGE*	
	Faktiske tal	Udvikling det seneste år	Faktiske tal	Udvikling det seneste år
Langtidsledige december 2010	3.193	28%	18.245	30%
Gennemsnitstidspunkt for nylediges første samtale (uger) ¹	6,7	-0,1 uge	7,6	0,5 uge
Samtaler pr. fuldtidsledig i 4. kvartal 2010	1,7	0 samtale	1,4	0,1 samtale
Gennemsnitstidspunkt for nylediges første tilbud (uger) ²	17,7	1,3 uge	20,8	2,8 uge
Andel langtidsledige i aktivering i uge 48, 2010	56%	-	45%	-
INDSATSEN TIL LEDIGE PÅ KANTEN AF ARBEJDSMARKEDET				
Førtidspensionister i alt 2010 (helårstal)	15.022	3,9%	45.267	-0,3%
Fremskrevet antal førtidspensionister i 2015 (helårstal) ³	18.527	-	44.396	-
Antal nye førtidspensionister fra kontanthjælp i 2010	632	-18%	1.601	-15%
Antal nye førtidspensionister fra sygedagpenge i 2010	428	19%	926	-6%
Indsatsklare og midl.p passive kontanthjælpsmodtagere i alt, dec. 2010	4.929	7%	30.484	11%
Sygedagpengeforløb over 26 uger, dec. 2010	2.342	-10%	7.379	-8%
FOKUS PÅ AT SKABE EFFEKTER				
Andel nyledige i job inden for 3 måneder ⁴	30%	-2,2 pct.point	30%	1,2 pct.point
Jobklares selvforsørgelsesgrad efter aktivering ⁵	25%	-5 pct.point	23%	-3 pct.point
Andel indsatsklare med positive resultater af aktivering ⁶	27%	5 pct.point	21%	2 pct.point
Andel unge der opnår mindst en ungdomsuddannelse 2008 ⁷	86%	-	84%	-
Andel unge der starter voksenlivet på kontanthjælp ⁸	9,4%	-	10,4%	-
STYRKELSE AF VIRKSOMHEDSINDSATSEN				
Andel i virksomhedsrettede forløb 4 kv. 2010 ⁹	14%	2,6 pct.point	10%	2 pct.point
Antal private løntilskudsforløb per 1.000 beskæftigede ¹⁰	1,7	-	1,9	-
MINISTERMÅL 1				
Personer i arbejdskraftreserven december 2010	6.055	6,6%	32.420	9,6%
Andel i arbejdskraftreserven blandt ledighedsberørte december 2010	67%	4,4 pct.point	70%	3,3 pct.point
Regionalt mål december 2012	5.054	-	-	-
MINISTERMÅL 2				
Nytilgang til permanente ydelser i 2010	1.927	1%	3.661	-10%
Modtagere af permanente ydelser dec. 2010	20.617	4,9%	55.090	0,0%
Andel modtagere af permanente ydelser i befolkningen (16-64 år) dec. 2010	9,5%	0,32 pct.point	7,1%	-0,09 pct.point
Regionalt mål december 2012	1.625	-	-	-
MINISTERMÅL 3				
Offentligt forsørgede ml. 16-29 år december 2010	6.982	3,5%	24.642	6,4%
Andel forsørgede blandt 16-29-årige, december 2010	8,5%	0 pct.point	9,5%	0,3 pct.point
Regionalt mål december 2012	6.130	-	-	-
MINISTERMÅL 4				
Offentligt forsørgede med ikke vestlig baggrund dec. 2010	8.690	5,0%	30.092	6,3%
Andel forsørgede blandt personer med ikke-vestlig baggrund, dec. 2010	39%	0,1 pct.point	31%	0,7 pct.point
Regionalt mål december 2012	7.836	-	-	-
BEFOLKNING, ARBEJDSSTYRKE OG OFFENTLIGT FORSØRGEDE				
Befolkningen januar 2011	310.956	1,4%	1.120.410	1,4%
Arbejdsstyrken 2009 (16-64 år)	156.116	-1,7%	563.827	-2,2%
Arbejdspladser i alt 2009	182.234	-0,1%	665.373	0,0%
Beskæftigede i alt i 2009	159.254	-0,4%	569.161	-0,8%
Offentligt forsørgede i alt december 2010	45.164	1,5%	164.901	1,6%
Andel offentlig forsørgede i befolkningen (16-64 år)	20,9%	0,03 pct.point	21,2%	0,07 pct.point

*KLYNGEN indeholder følgende kommuner: Aarhus, Albertslund, Brøndby,

Fredericia, Ishøj, København, Odense, Svendborg, Aalborg.

Aarhus indgår i rapporten ikke i gennemsnit for kommuneklyngen

Kilde: Jobindsats.dk, DREAM, Danmarks Statistik, Undervisningsministeriet og egne beregninger.

Anm.: *Aarhus indgår ikke i opgørelserne for JC-klyngen. 1) Opgjort for nyledige tilgæet i perioden fra 3kv09 til 2kv10 som efterfølgende har modtaget A-dagpenge eller kontanthjælp som jobklar i minimum ½ år uden afbrud af 4 sammenhængende uger. 2) Opgjort for nyledige tilgæet i 2009 som efterfølgende har modtaget A-dagpenge eller kontanthjælp som jobklar i minimum 1 år uden afbrud af 4 sammenhængende uger. 3) Beregnet udvikling som følge af afgang fra førtidspension som følge af alder og bortgang, hvis tilgangen til førtidspension fortsættes fremadrettet på samme niveau som i årene 2009 og 2010. 4) Opgjort for nyledige modtagere af A-dagpenge og jobklar kontanthjælp i perioden 4kv09-3kv10. 5) Selvforsørgelsesgrad i ½ år efter aktiveringsforløb afsluttet i perioden 2kv09-1kv10 – der måles kun på aktiveringsforløb af minimum 4-ugers varighed. 6) Afsluttede forløb for indsatsklare kontanthjælpsmodtagere i 1. halvår 2010 status mål ½ år efter afslutning – positive resultater er: revalidering, opmatchning, beskæftigelse/selvforsørgelse og uddannelse. 7) Undervisningsministeriets profilmodel "mindst en ungdomsuddannelse" på 25 års sigt. 8) Andelen af 18-19-årige, der på et tidspunkt har modtaget kontanthjælp – kun unge, der er bosat i kommune som 15-årige, er medtalt. Opgjort 3. kvartal 2010. 9) Opgjort for modtagere af A-dagpenge, jobklar og indsatsklare kontanthjælp og sygedagpenge. 10) Afsluttede private løntilskudsforløb fra oktober 2009 til september 2010.

LANGTIDSLEDIGHEDEN SKAL BEKÆMPES

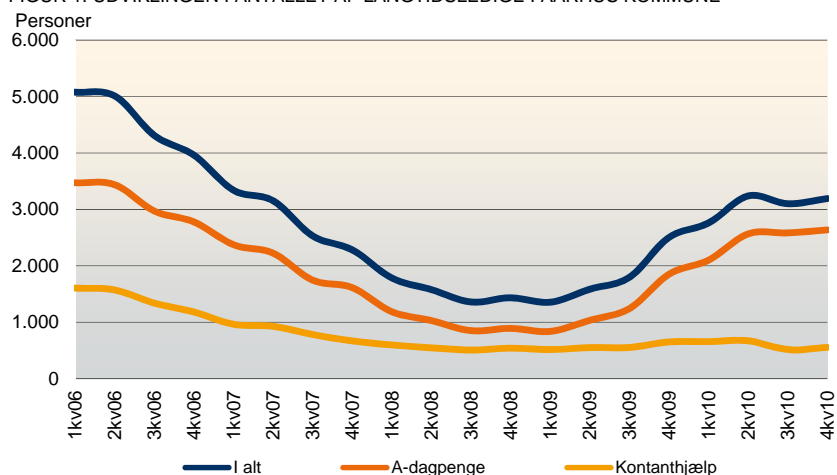
Beskæftigelsen i Aarhus er siden finanskrisen faldet med 2,3 pct. (aug.08 – aug.10). Samlet er der i dag ca. 3.431 færre beskæftigede i Aarhus end i perioden før krisen.

Udviklingen betyder, at beskæftigelsesindsatsen i Aarhus og i Midtjylland står over for store udfordringer i 2012 i forhold til at imødegå konsekvenserne af krisen og at understøtte et kommende opsving. Det handler i særlig grad om at sikre, at den højere ledighed ikke fører til en permanent stigning i antallet af langtidsledige, og at de mange unge, som er blevet ledige kommer i uddannelse eller i job.

Den store stigning i langtidsledigheden må ikke sætte sig fast

Siden 2008 er antallet af langtidsledige mere end fordoblet i Aarhus Kommune. Den kraftige stigning har særligt fundet sted i løbet af 2009, og i løbet af 2010 er stignings-takten aftaget gradvist. Aktuelt er der 3.193 langtidsledige i Aarhus, hvoraf de 2.637 er dagpengemodtagere, jf. figur 1.

FIGUR 1: UDVIKLINGEN I ANTALLET AF LANGTIDSLEDIGE I AARHUS KOMMUNE

Kilde: Beskæftigelsesministeriets DREAM database

Anm.: Langtidsledige defineres som antal aktuelt jobklare ledige (kontanthjælp eller dagpenge) som har været ledige i 80 pct. af tiden inden for seneste år.

Langtidsledigheden i Aarhus har i særlig grad ramt ufaglærte og faglærte mænd i alderen mellem 30 og 49 år, som typisk har mistet deres job inden for den private servicesektor. Endvidere har langtidsledigheden også ramt grupper af akademikere, herunder dimittender. Endelig omfatter de langtidsledige også en gruppe af unge (19 pct.), jf. faktaboksen nedenfor.

Erfaringer viser, at jo længere ledighedsperioden bliver for den enkelte, jo vanskeligere bliver det at vende tilbage til beskæftigelse. Stigende langtidsledighed øger dermed risikoen for, at flere borgere mister kontakten til arbejdsmarkedet, marginaliseres eller trækker sig tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet på grund af ledighed (eksempelvis til efterløn).

En stigende langtidsledighed kan således føre til et mindsket og mindre kvalificeret arbejdsudbud i Aarhus og i det midtjyske område og dermed vanskeliggøre betingelserne for et nyt opsving i de kommende år.

Hvad kendetegner de langtidsledige i Aarhus i december 2010?

- De 3.193 langtidsledige i Aarhus udgør 2 pct. af arbejdsstyrken, hvor gennemsnittet blandt klyngekommunerne er 2,7 pct.
- Størstedelen af langtidsledige er dagpengemodtagere (83 pct.).
- Godt halvdelen er 30-49 år (53 pct.), mens 19 pct. er under 30 år og 28 pct. over 50 år. Over halvdelen er mænd (61 pct.), og 80 pct. har dansk oprindelse
- I Aarhus er andelen af unge langtidsledige større (19 pct.) end i sammenligningskommunerne (16 pct.).
- De langtidsledige har senest haft beskæftigelse i følgende brancher: Operationel service (18 pct.), industri (18 pct.), handel (16 pct.) og offentlige brancher (10 pct.).
- Langtidsledige er oftest forsikret i følgende fem a-kasser: 3F (18 pct.), HK (12 pct.), Magistrenes (10 pct.), Kristelig (9 pct.) og Akademikernes (7 pct.)

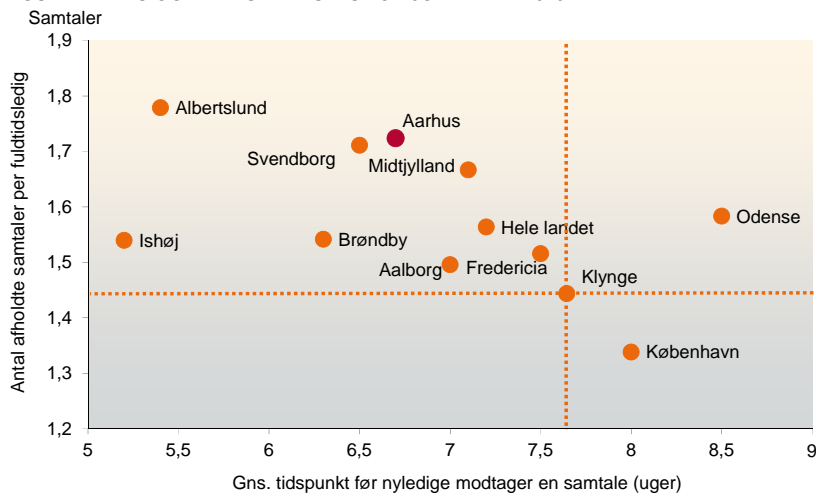
Tidlig og intensiv kontakt øger chancerne for at afkorte ledighedsperioden

For at lykkes med at reducere langtidsledigheden er det vigtigt, at den lokale beskæftigelsesindsats både har fokus på, at færrest mulige nye ledige får lange perioder med ledighed og derfor ender i langtidsledighed, og samtidig at de nuværende langtidsledige hjælpes effektivt og hurtigt tilbage i job.

Et vigtigt fokus for den lokale beskæftigelsesindsats i Aarhus i 2012 bliver derfor at udpege og tilrettelægge en målrettet og individuel indsats for forskellige grupper af ledige, som vurderes at have risiko for at blive langtidsledige.

Landsdækkende forsøg har vist, at en tidlig og intensiv kontakt med den ledige, øger den enkeltes chance for at afkorte ledighedsperioden og komme hurtigere i job. Aktuelt er der stor variation på tværs af kommunerne med hensyn til hvor tidligt og intensivt, der sættes ind over for nyledige, jf. figur 2.

FIGUR 2: TIDLIG OG INTENSIV INDSATS FOR JOBKLARE I 2010

Kilde: Jobindsats.dk, DREAM og egne beregninger

Anm.: Opgjort for modtagere af a-dagpenge og jobklar kontanthjælp/starthjælp. Y-aksen viser antallet af job-samtaler i 4. kvartal 2010 (DREAM) per fuldtidsledig. X-aksen viser det gennemsnitlige tidspunkt nyledige modtager deres første samtale (jobindsats.dk) – der måles på nyledige tilgæet i perioden fra 3. kvartal 2009 til 2. kvartal 2010 og kun på forløb af minimum 6 måneders varighed.

Set i forhold til sammenligningskommunerne sættes der i Aarhus tidligere ind med samtaler med nyledige, og intensiteten i samtalerne er højere, jf. figur 2. Den tidligere og mere intensive kan afspejle, at målgruppen er yngre i Aarhus. Der kan således fortsat være et potentiale for at styrke intensiteten i indsatsen for nyledige i Aarhus med henblik på at forebygge langtidsledighed.

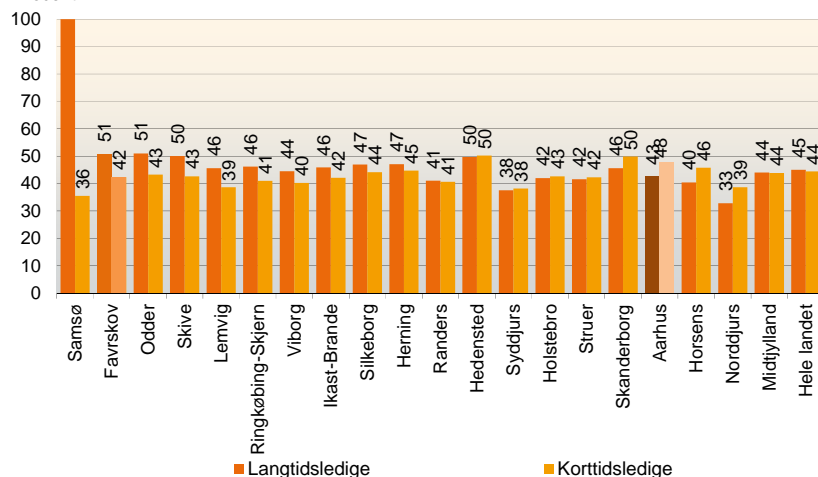
Effekten af en tidligere indsats for de ledige afhænger imidlertid ikke alene af, at kontakten er tidlig og intensiv, men også af kvaliteten i samtalerne. Et centralt fokus er her at understøtte et konstant fokus på målrettet jobsøgning hos den enkelte ledig – med vægt på både faglig og geografisk mobilitet – og som motiverer den enkelte til at skabe resultater i sin egen jobsøgning.

Høj faglig og geografisk mobilitet øger chancerne for job

Undersøgelser af de lediges jobsøgning viser, at en stor del af dem, som finder ny beskæftigelse, skifter til et job inden for en anden branche eller en anden kommune, end den, som de senest havde beskæftigelse i. Det viser, at en høj grad af faglig og geografisk mobilitet er en væsentlig faktor for, at den enkelte ledige kommer i job.

Aarhus Kommune er blandt de kommuner i regionen, hvor en stor del af de ledige skifter til en ny branche (46 pct.) for at opnå genbeskæftigelse. Modsat flertallet af de midtjyske kommuner er andelen af langtidsledige (43 pct.), som skifter til en ny branche for at opnå ny beskæftigelse, mindre end andelen af korttidsledige (48 pct.), jf. figur 3.

FIGUR 3: FAGLIG MOBILITET – ANDELEN DER HAR FÅET JOB INDEN FOR EN NY BRANCHE I 2010
Procent

Kilde: DREAM og egne beregninger

Anm.: Personer bosat i den enkelte kommune, som har været hhv. korttidsledig eller langtidsledig (modtagere af a-dagpenge og jobklar kontanthjælp/starthjælp.) og som i 2010 har opnået genbeskæftigelse. Måling af hvorvidt disse personer har fundet job i en anden branche end den, de tidligere var ansat i.

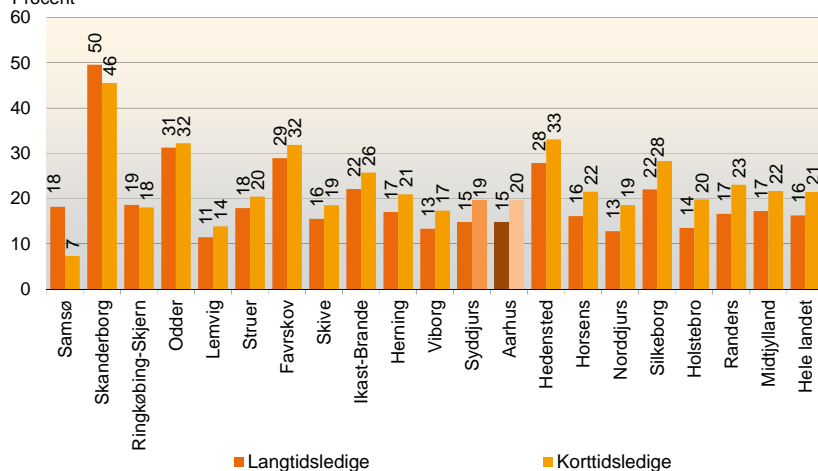
Ovenstående illustrerer, at arbejdsmarkedet i og omkring Aarhus stiller store krav til, at de ledige udviser en høj grad af faglig mobilitet i jobsøgningen. Og at der samtidig stilles særligt store krav til de langtidslediges mobilitet. Der kan således være et potentiale for yderligere at styrke den faglige mobilitet – særligt for de langtidsledige - i jobsøgningen i Aarhus, så flere hurtigere opnår genbeskæftigelse og undgår langtidsledighed.

Udover faglig mobilitet har også geografisk mobilitet stor betydning for, hvor hurtigt den enkelte ledige kommer i job. Antallet af relevante jobåbninger og jobchancer øges således markant, jo længere den enkelte er villig til at pendle.

I Aarhus er det gennemsnitligt hver 5. ledig, som tidligere var beskæftiget i Aarhus, der - for at opnå genbeskæftigelse - skifter til et job uden for kommunen, jf. figur 4. Andelen som skifter arbejdssted til en ny kommune er dermed lavere end gennem-

snittet for regionen (20 pct.). Samtidig er der i Aarhus en højere andel af korttidsledige (20 pct.) end langtidsledige (15 pct.), som skifter arbejdssted til en ny kommune.

FIGUR 4: GEOGRAFISK MOBILITET – ANDELEN DER HAR FÅET JOB I EN NY KOMMUNE I 2010
Procent

Kilde: Beskæftigelsesministeriets DREAM database

Anm.: Personer bosat i den enkelte kommune, som har været hhv. korttidsledig eller langtidsledig (modtagere af a-dagpenge og jobklar kontanthjælp/starthjælp.) og som i 2010 har opnået genbeskæftigelse. Målingen viser, hvor stor en andel af de personer, der tidligere var beskæftiget inden for kommunegrænsen, der efter ledighed har fundet job på en virksomhed beliggende i en anden kommune.

Ovenstående illustrerer, at det omgivende arbejdsmarked i og omkring Aarhus stiller store krav til den geografiske mobilitet blandt de ledige i Aarhus, hvis en højere andel af de ledige skal opnå genbeskæftigelse. Det gør sig også gældende, selvom Aarhus i sig selv er et jobintensivt område med adgang til et meget stort antal jobåbninger.

Aktive tilbud målrettet langtidsledige borgere

Udover at understøtte en målrettet jobsøgning med en høj faglig og geografisk mobilitet blandt de ledige i Aarhus, kan der være grupper, som har behov for et aktivt beskæftigelsesrettet tilbud for at opnå genbeskæftigelse.

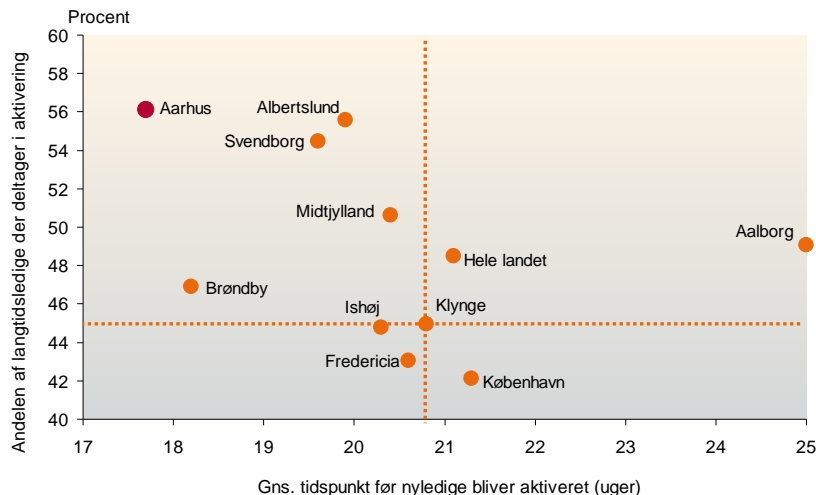
En tidlig og intensiv aktiveringsindsats blandt de ledige, som er langtidsledige – eller er i risiko for at blive langtidsledig - kan bidrage til at flere kommer hurtigere i job, og at færre oplever perioder med langtidsledighed. Det kan være i form af forløb på private og offentlige virksomheder eller ved målrettet opkvalificering, hvor den enkelte ledige får mulighed for at ajourføre og erhverve nye kompetencer og derved får styrket sin faglige mobilitet og jobchancer.

Aktuelt er der stor variation på tværs af kommunerne med hensyn til hvor tidligt og intensivt, der aktiveres blandt de langtidsledige, jf. figur 5. Set i forhold til sammenligningskommunerne har Aarhus den højeste aktiveringsgrad for langtidsledige (56 pct.), mens aktiveringsgraden i klyngen er omkring 45 pct. Samtidig sættes der også gennemsnitlig tidligere ind med det første aktive tilbud til gruppen af langtidsledige i Aarhus.

Der er dog fortsat et potentiale i at fastholde og styrke den tidlige og aktive indsats for personer med risiko for langtidsledighed i Aarhus Kommune. Dette skal også ses i lyset af, at de nye regler om en samlet dagpengeperiode på 2 år vil være fuldt indfaset

medio 2012, og at en del af gruppen af langtidsledige risikerer at miste dagpengeretten herefter. Aktuelt er der 1.902 ledige i Aarhus, som har mere end 1½ års anciennitet i dagpengesystemet, og som derfor har risiko for at miste dagpengeretten, hvis de ikke kommer i job i det kommende år.

FIGUR 5: TIDSPUNKTET FOR LEDIGES FØRSTE TILBUD OG ANDELEN AF LANGTIDSLEDIGE DER DELTAGER I AKTIVE TILBUD

Kilde: Jobindsats.dk, DREAM og egne beregninger
 Anm.: Opgjort for modtagere af a-dagpenge og jobklar kontanthjælp/starthjælp. Y-aksen viser andelen af langtidsledige, der i uge 49 2010 deltog i et aktiveringstilbud. X-aksen viser det gennemsnitlige tidspunkt nyledige modtager deres første aktive tilbud (jobindsats.dk) – der måles på nyledige tilgæet i 2009 og kun på forløb af minimum 12 måneders varighed.

Samlet set kan der peges på følgende fokusområder og potentialer i de kommende års indsats for at begrænse langtidsledigheden i Aarhus:

FOKUSOMRÅDER

Centrale fokusområder i indsatsen i Aarhus

- At nedbringe antallet af langtidsledige fra det nuværende niveau på 3.193 personer, herunder særligt sikre at de unge med langvarig ledighed opnår uddannelse eller job
- At understøtte en målrettet jobsøgning i forhold til de mange jobåbninger, som der trods den moderate forventning til beskæftigelsen i 2012, fortsat vil være på det omgivende arbejdsmarked.
- At sikre at jobåbningerne synliggøres effektivt for de ledige, og at de ledige i højere grad understøttes i at søge bredt – både fagligt og geografisk
- At identificere risikogrupper for langtidsledighed og tilrettelægge en individuel indsats for de forskellige grupper
- At styrke og fastholde det tidlige kontaktføreløb for nyledige: I Aarhus sættes der tidligere ind med samtaler med nyledige, og intensiteten i samtalerne er højere
- At styrke og fastholde den tidlige og aktive indsats for langtidsledige og personer truet af langtidsledighed: I Aarhus sættes der tidligere ind med det første tilbud til langvarige ledige, og intensiteten er højere end i øvrige kommuner

BEDRE HJÆLP TIL LEDIGE PÅ KANTEN AF ARBEJDSMARKEDET

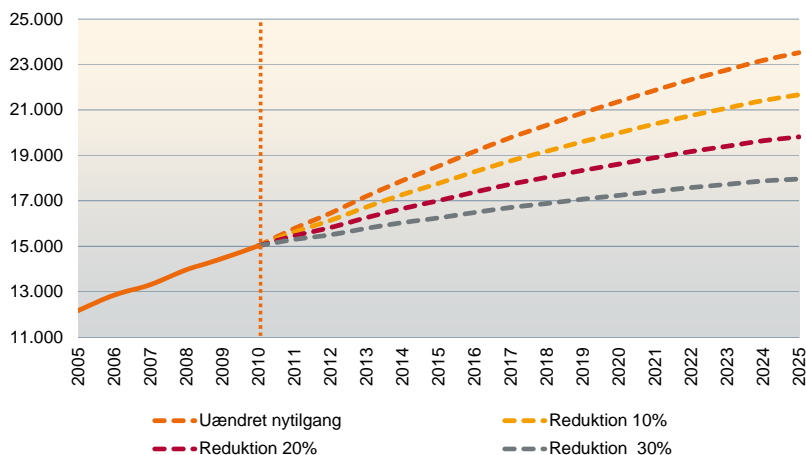
I de senere år er antallet af personer, som modtager permanente forsørgelsesydelse (førtidspension, ledighedsydelse og fleksjob) vokset betydeligt. Det gælder også i Aarhus Kommune, hvor der aktuelt er ca. 20.617 borgere, som modtager permanente ydelser, svarende til 9,5 pct. af befolkningen i den erhvervsaktive alder.

Der er derfor et stort potentiale for at øge arbejdsudbuddet i Aarhus og i regionen som helhed, hvis tilgangen til de permanente ydelser kan nedbringes, herunder særligt tilgangen til førtidspension.

Antallet af førtidspensionister er stigende

I Aarhus Kommune er antallet af førtidspensionister steget med ca. 2.851 personer siden 2005. I alt er der aktuelt ca. 15.022 personer, som modtager førtidspension i Aarhus, jf. figur 6.

FIGUR 6: FREMSKRIVNINGSSCENARIE AF DEN LANGSIGTEDE UDVIKLING I ANTALLET AF FØRTIDSPENSIONISTER, SÅFREMT DET HITTIDIGE TILGANGSMØNSTER FORTSÆTTER
Personer

Kilde: DREAM og egne beregninger

Anm.: Der foretages en estimering af den årlige aldersbetingede afgang fra gruppen samt antagelser om en konstant årlig tilgang svarende til gennemsnittet for 2009 og 2010. Fremskrivningsscenarierne viser effekten af at reducere tilgangen.

Fortsætter tilgangen til førtidspension som hidtil, vil der om 5 år imidlertid være ca. 3.505 personer flere, som modtager førtidspension i Aarhus. Dette skyldes, at det nuværende tilgangsmønster til førtidspension overstiger den aldersbetingede afgang fra gruppen, som forventes de kommende år. Hvis ikke tilgangen bremses i de kommende år, vil de økonomiske konsekvenser heraf isoleret set føre til en kommunal merudgift til førtidspension på ca. 298 mio. kr. i 2015 i Aarhus.

Hvis udviklingen på førtidspensionsområdet skal ændres, så antallet af førtidspensionister varigt forbliver på samme niveau som i dag, så kræver det at en reduktion i tilgangen til ordningen på mere end 40 pct. i forhold til det nuværende niveau, jf. figur 6.

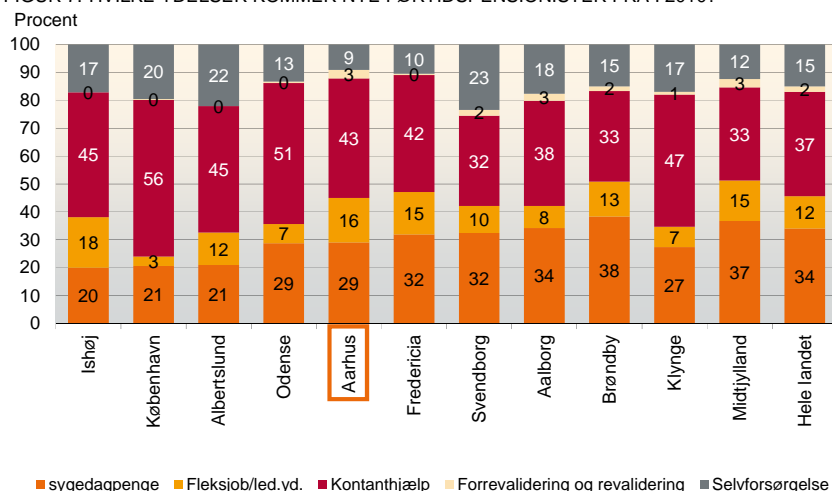
Det bliver derfor et vigtigt fokus for den lokale beskæftigelsesindsats i Aarhus i 2012 at tilrettelægge en forebyggende og målrettet indsats for de personer, som har risiko for at ende på førtidspension, med henblik på at finde nye veje til, hvordan den enkelte kan sikres tilknytning til arbejdsmarkedet.

De nye førtidspensionister kommer fra kontanthjælp eller sygedagpenge

Det er især blandt modtagere af kontanthjælp og sygedagpenge, at de persongrupper, som har størst risiko for at overgå til førtidspension, skal findes. Knap 3/4 af de borgere, som tilkendes førtidspension på tværs af sammenligningskommunerne kommer fra kontanthjælp eller sygedagpenge, jf. figur 7.

Aarhus placerer sig blandt de kommuner, hvor hovedparten af de nye førtidspensionisters seneste forsørgelsesgrundlag var kontanthjælp (43 pct.), mens færre kommer fra sygedagpenge (29 pct.), jf. figur 7.

FIGUR 7: HVILKE YDELSER KOMMER NYE FØRTIDSPENSIONISTER FRA I 2010?

Kilde: DREAM og egne beregninger

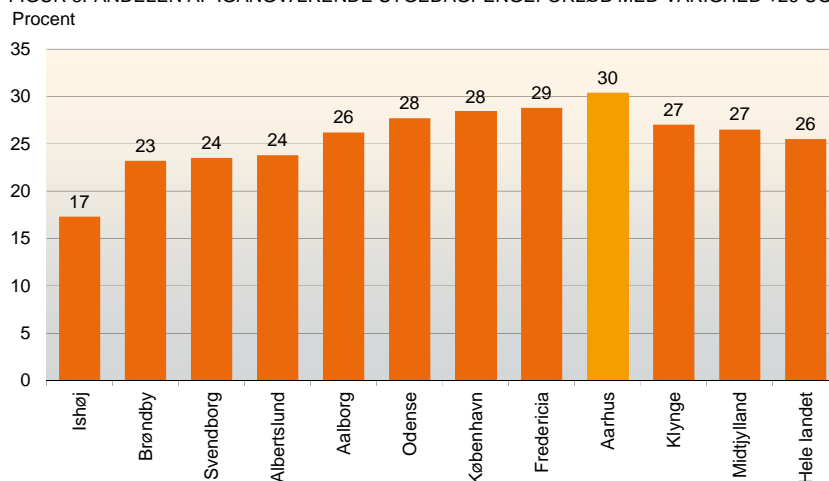
Anm.: Borgernes forsørgelsesstatus før overgang til førtidspension.

En strategi for at reducere tilgangen til de permanente ydelser i Aarhus handler derfor i høj grad om at øge effekterne af indsatsen for sygedagpengemodtagere og for de svageste kontanthjælpsmodtagere.

Fokus på risikogrupper blandt de sygemeldte borgere

En af nøglerne til at bremse tilgangen til de permanente forsørgelsesydelse i Aarhus i de kommende år er at sikre gode resultater i sygedagpengeindsatsen. Det er her centralt at undgå at længerevarende sygeforløb blandt borgerne udvikler sig til en situation, hvor den enkelte borger ikke kan vende tilbage til beskæftigelse, og hvor førtidspension i stedet bliver sidste mulighed.

FIGUR 8: ANDELEN AF IGANGVÆRENDE SYGEDAGPENGEFORLØB MED VARIGHED +26 UGER

Kilde: Jobindsats.dk

Anm.: Opgjort for december 2010 (tidligere ministermål)

Omfanget af langvarige sygedagpengeforløb på over ½ år varierer betydeligt på tværs af kommunerne, hvor andelen svinger fra 17 til 30 pct., jf. figur 8. I Aarhus har næsten hver tredje sygedagpengeforløb (30 pct.) en varighed på over ½ år, hvilket er den højeste andel blandt sammenligningskommunerne. I 2010 er antallet af lange sygedagpengeforløb faldet i Aarhus, hvilket også gør sig gældende i klyngen i øvrigt.

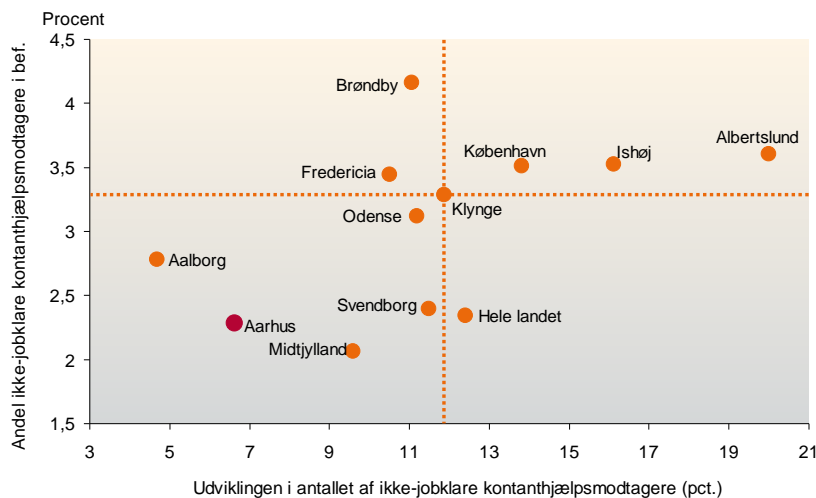
Samlet set er der dog fortsat et stort potentiale for at nedbringe antallet af langvarige sygedagpengeforløb i Aarhus Kommune yderligere og finde nye veje for den enkelte borger til at forblive på arbejdsmarkedet. Et centralt element i denne indsats er at understøtte, at den enkelte sygemeldte bevarer tilknytningen til arbejdspladsen under sygeforløbet og eventuelt modtager støtte i form af aktive tilbud, hvilket erfaringsmæssigt kan bidrage til hurtigere raskmelding og tilbagevenden til job.

Flere "ikke-jobklare" på kontanthjælp øger risikoen for flere førtidspensionister

Siden konjunkturskiftet i 2008 er antallet af kontanthjælpsmodtagere, som vurderes som "indsatsklare" og "midlertidigt passive" steget både i Aarhus og i Midtjylland som helhed. Dermed er antallet af personer, der er i risiko for at blive de nye førtidspensionister, også steget, jf. at næsten halvdelen af alle nytilkendelser til førtidspension i Aarhus aktuelt sker fra kontanthjælp.

Set i forhold til sammenligningskommunerne har Aarhus en mindre andel af indsatsklare og midlertidigt passive kontanthjælpsmodtagere ud af den samlede befolkning i kommunen, jf. figur 9. Den lavere andel skal imidlertid ses i lyset af det høje tilgængsniveau fra kontanthjælp til førtidspension i Aarhus Kommune i de senere år. Inden for det seneste år har Aarhus desuden oplevet en mindre procentuel tilgang til målgruppen end de øvrige kommuner.

FIGUR 9: IKKE-JOBKLARE KONTANTHJÆLPSMODTAGERE – ANTAL OG UDVIKLING

Kilde: Jobindsats.dk

Anm.: Y-aksen viser antallet af ikke-jobklare kontanthjælpsmodtagere (fuldtidspersoner) i den 16-64-årige befolkning i december 2010. X-aksen viser udviklingen i antallet af ikke-jobklare kontanthjælpsmodtagere fra december 2009 til december 2010

Samlet set er det et vigtigt fokusområde for den lokale beskæftigelsesindsats i 2012 at minimere tilgangen af ikke-jobklare kontanthjælpsmodtagere og nedbringe varigheden af de langvarige kontanthjælpsforløb i Aarhus. I den forbindelse er det centralt at sikre, at jobcenterets visitationspraksis og matchvurdering af borgerne understøtter et stort fokus på hver enkelt borgers ressourcer og jobparathed i forhold til arbejdsmarkedet.

Der kan peges på følgende fokusområder og potentialer i de kommende års indsats for at nedbringe antallet af permanent forsørgede i Aarhus:

Centrale fokusområder i indsatsen i Aarhus

- At bremse tilgangen til permanente forsørgelsesydelse, herunder især førtidspension
- At nedbringe antallet af langvarige ydelsesforløb (dagpenge, kontanthjælp, sygedagpenge m.v.), idet langvarige ydelsesforløb generelt øger risikoen for at den enkelte borger ender på en permanent forsørgelsesydelse.
- At identificere risikogrupper blandt de langtidsledige, herunder blandt de ikke-jobklare og de svageste kontanthjælpsmodtagere samt sygedagpengemodtagere med henblik på at tilrettelægge en individuel indsats og finde nye veje til at fastholde den enkeltes tilknytning til arbejdsmarkedet
- At der i jobcenterets visitationspraksis og matchkategorisering fastholdes et massivt fokus på den enkelte borgers ressourcer og jobparathed i forhold til arbejdsmarkedet
- At vende udviklingen og nedbringe antallet af nytilkendelser til førtidspension: Hvis det nuværende tilkendelsesmønster fortsætter forventes antallet af førtidspensionister i Aarhus at vokse med 3.505 personer frem til 2015. Det svarer isoleret set til en merudgift for Aarhus Kommune på ca. 298 mio. kr.
- At nedbringe antallet af langvarige sygedagpengeforløb yderligere i Aarhus og understøtte, at der sker en mindre tilgang til førtidspension fra sygedagpenge

FOKUS PÅ AT SKABE EFFEKTER I BESKÆFTIGELSESDINDSATSEN

Den største udfordring for arbejdsmarkedet i Midtjylland på kort og længere sigt er at sikre en udvidelse og opkvalificering af arbejdsstyrken. For at imødegå udfordringen er det afgørende, at det lykkes at skabe gode resultater i kommunernes lokale beskæftigelsesindsats, så det effektive arbejdsudbud øges, langtidsledighed og marginalisering modvirkes, tilgangen til permanente forsørgelsesordninger bremses og at de unge sikres en uddannelse.

Gode resultater er afgørende både for de lokale virksomheder, som har behov for arbejdskraften og for de enkelte borgere, hvis privatøkonomi og integration i lokalsamfundet i høj grad afhænger af tilknytningen til arbejdsmarkedet. Resultaterne af den lokale beskæftigelsesindsats har samtidig også stor betydning for kommunens økonomi, hvor gode resultater kan medføre betydelige økonomiske gevinster og dermed bidrage til at skabe sikkerhed omkring den samlede økonomi i kommunen.

Endelig viser opgørelser af kommunernes resultater af beskæftigelsesindsatsen, at der på tværs af kommunerne er et stort potentiale for at øge resultaterne i indsatsen – og dermed at realisere mulige gevinster. Et centralt strategisk fokusområde for den lokale beskæftigelsesindsats i 2012 er derfor at skabe bedre effekter af de forskellige indsatser som jobcenteret gennemfører for borgere og virksomheder.

Blandt de resultatområder, som der med fordel kan sættes fokus på er blandt andet:

- en tidlig indsats for ledige, som sikrer en hurtigere afgang til job
- en målrettet indsats for de langvarigt ledige
- en indsats for indsatsklare kontanthjælpsmodtagere
- en indsats for unge, som sikrer dem uddannelse eller job

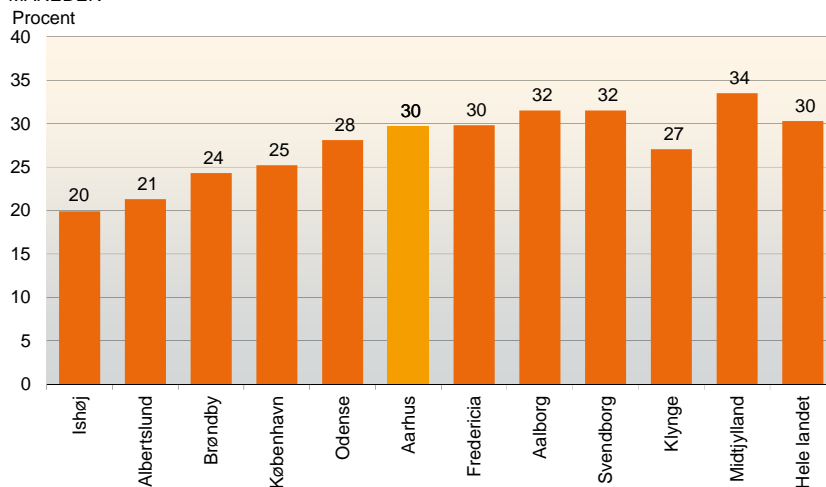
Neden for belyses effekterne af de forskellige indsatser:

Effekten af en tidlig indsats for jobklare ledige

Et væsentligt resultatområde i den lokale beskæftigelsesindsats er at sikre at nye ledige kommer hurtigst muligt i job. I Aarhus fandt gennemsnitligt 30 pct. af de nye ledi-

ge job inden for 3 måneder i løbet af 2010. Det overstiger gennemsnittet for klyngen, men er lavere end gennemsnittet i Region Midtjylland, jf. figur 10.

FIGUR 10: ANDELEN AF LEDIGHEDSFORLØB DER AFSLUTTES MED BESKÆFTIGELSE INDEN FOR 3 MÅNEDER

Kilde: Jobindsats.dk

Anm.: Opgjort for modtagere af a-dagpenge og jobklar kontanthjælp/starthjælp, der er nyledige i perioden fra 4. kvartal 2009 til 3. kvartal 2010

Andelen af nye ledige, som finder job i løbet af 3 måneder, varierer dog væsentligt fra kommune til kommune. Selvom Aarhus Kommune er placeret over gennemsnittet for sammenligningskommunerne, er der et par kommuner i klyngen, som har en højere andel af nye ledige, der hurtigt vender tilbage i job.

Der kan således være et potentiale i Aarhus Kommune for at øge andelen af nye ledige, som opnår beskæftigelse inden for 3 måneder. Hvis andelen, som hurtigt opnår job, eksempelvis kan øges med 10 pct. fra de nuværende 30 pct., vil det medføre, at ca. 33 pct. vil komme i job inden for de første 3 måneders ledighed.

En forøgelse på 10 pct. af niveauet i 2010 betyder, at ca. 310 flere ledige i Aarhus var kommet hurtigt i job. Hvis yderligere 310 personer opnår job frem for at være i offentlig forsørgelse i 12 måneder, falder kommunens udgifter til forsørgelse med ca. 23 mio. kr.

Øko-
nomi

Økonomiske konsekvenser af forbedrede resultater

Hvis yderligere 10 pct. af nye ledige i Aarhus opnår job efter 3 måneder frem for eksempelvis 12 måneder, vil det medføre en kommunal mindredgift til forsørgelse på ca. 23 mio. kr.

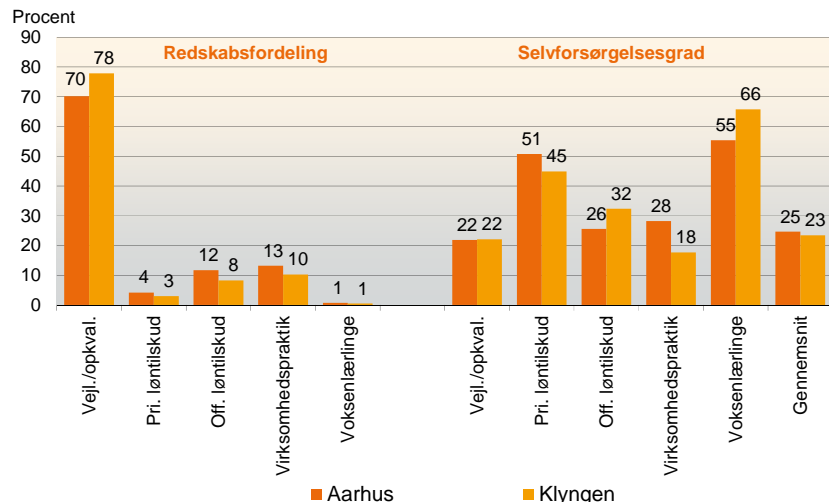
Effekten af aktivering af de jobklare ledige

Et andet væsentligt resultatområde i jobcenterets indsats er effekten af aktiveringsindsatsen for de jobklare kontanthjælps- og dagpengemodtagere.

I lighed med sammenligningskommunerne anvender Aarhus fortrinsvis vejledning og opkvalificering (70 pct.) i aktiveringsindsatsen for jobklare ledige, mens de virksomhedsrettede tilbud bruges i langt mindre omfang. I Aarhus Kommune var næsten hver

3. aktivering imidlertid virksomhedsrettet, mens kun knap hver 4. aktivering var virksomhedsrettet blandt klyngekommunerne samlet set, jf. figur 11.

FIGUR 11: REDSKABSVIKTE OG SELVFORSØRGELSESGRAD ½ ÅR EFTER AFSLUTTET AKTIVERING

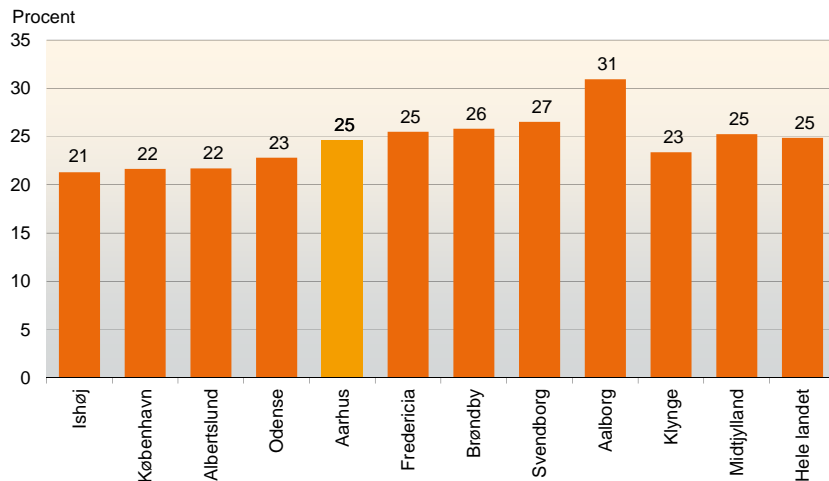

Kilde: Jobindsats.dk

Anm.: Målt for aktiveringsforløb blandt modtagere af a-dagpenge og jobklare kontanthjælp/starthjælp i perioden fra 2. kvartal 2009 til 1. kvartal 2010. Der indgår kun aktiveringsforløb af mindst 4 ugers varighed.

Samtidig viser figuren, at de virksomhedsrettede tilbud giver de bedste resultater, herunder især voksenlærlingeforløb og private løntilskud. Eksempelvis var 51 pct. af de ledige, som afsluttede et forløb i privat løntilskud i Aarhus selvforsørgende ½ år efter. Dermed har private løntilskudsforløb en dobbelt så høj effekt som resultaterne af de gennemførte vejlednings- og opkvalificeringsforløb (22 pct.).

FIGUR 12: SELVFORSØRGELSESGRAD ½ ÅR EFTER AFSLUTTET AKTIVERING AF JOBKLAERE LEDIGE

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger

Anm.: Opgjort for modtagere af a-dagpenge og jobklar kontanthjælp/starthjælp. Målt for aktiveringsforløb afsluttet i perioden fra 2. kvartal 2009 til 1. kvartal 2010. Kun aktiveringsforløb med en varighed på minimum 4 uger indgår i opgørelsen

Samlet set er effekten af aktiveringsindsatsen for de jobklare ledige i Aarhus på niveau med gennemsnittet for sammenligningskommunerne, jf. figur 12.

Opgørelsen af effekter peger på, at der kan være et potentiale i Aarhus Kommune for at øge anvendelsen af virksomhedsrettede forløb i aktiveringsindsatsen for jobklare ledige og samtidig også øge effekterne af de enkelte redskaber i indsatsen.

Hvis Aarhus formår at øge effekterne til samme niveau som den bedste kommune i klyngen, vil det betyde, at selvforsørgelsesgraden stiger til godt 31 pct. for de jobklare ledige et halvt år efter afsluttet aktivering i stedet for 25 pct. Er effekten permanent, betyder det, at Aarhus vil reducere antallet af jobklare ledige med ca. 330 personer.

Økonomiske konsekvenser af forbedrede resultater

Den årlige besparelse i Aarhus ved at øge selvforsørgelsesgraden permanent til samme niveau som den bedste kommune i klyngen, er en beregnet kommunal mindredgift til forsørgelse på ca. 24 mio. kr.

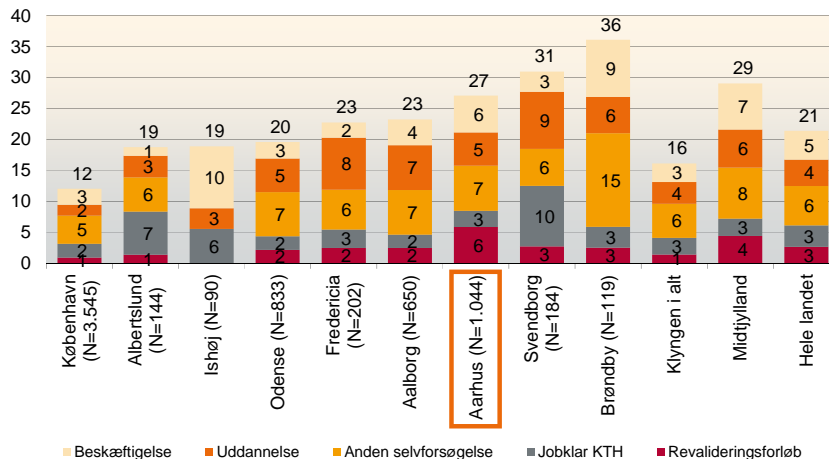
Effekten af aktivering af indsatsklare kontanthjælpsmodtagere

Indsatsklare kontanthjælpsmodtagere omfatter borgere, som ikke vurderes at være i stand til at tage et ordinært arbejde inden for 3 måneder, men som samtidig vurderes at være klar til en aktiv beskæftigelsesrettet indsats med henblik på at vinde fodfæste på arbejdsmarkedet.

Beskæftigelsessigtet er typisk længere for indsatsklare ledige end for jobklare ledige, men med den rette indsats er det muligt at forbedre de indsatsklares chancer for igen at få en tilknytning til arbejdsmarkedet.

I Aarhus Kommune er det godt hver fjerde indsatsklare kontanthjælpsmodtager (27 pct.), som efter afsluttet aktivering enten er tilbage i beskæftigelse eller uddannelse, eller som er kommet tættere på arbejdsmarkedet og vurderet som "jobklar", jf. figur 13.

FIGUR 13: AKTIVERING AF INDSATSKLARE KONTANTHJÆLPSMODTAGERE – RESULTATER
Procent

Kilde: Beskæftigelsesministeriets DREAM database og egne beregninger
Anm.: Status ½ år efter afsluttet aktivering opgjort for aktiveringsforløb afsluttet i 1. halvår 2010. Kun indsatsklare, der har forbedret deres situation efter aktiveringsforløbet, er medtaget i opgørelsen. Et aktiveringsforløb betragtes som afsluttet, når borgere i fire sammenhængende uger ikke er berørt af pågældende aktiveringsforløb

Der er samtidig stor forskel på, hvor gode resultater der opnås i aktiveringsindsatsen for de indsatsklare ledige på tværs af kommunerne. I én kommune opnår op mod 36 pct. af de indsatsklare en forbedret situation efter endt aktivering, mens det i andre kommuner er langt færre (ned til 12 pct.). Derudover er der stor forskel på, hvor man-

ge som henholdsvis opnår job/uddannelse eller kommer tættere på arbejdsmarkedet i form af revalidering eller opnår vurdering som "jobklar", jf. figur 13.

Samlet set peger variationen mellem kommunerne på, at der kan være et potentiale i Aarhus Kommune for at øge effekten af aktivering for indsatsklare kontanthjælpsmodtagere.

Hvis Aarhus formår at øge effekterne til samme niveau, som den kommune i klyngen, som gør det bedst, vil det betyde, at 1/3 flere af de indsatsklare ledige oplever en progression efter endt aktivering. Havde progressionen været lige så høj i Aarhus som i den bedste klyngen i klyngen så høj i 2010, ville yderligere ca. 110 indsatsklare ledige være afgået fra offentlig forsørgelse.

Økonomi

Økonomiske konsekvenser af forbedrede resultater

En forbedret effekt svarende til ca. 110 personer færre i offentlig forsørgelse i ét år medfører en kommunal mindredgift på forsørgelsesudgifterne på ca. 6,6 mio. kr. Hertil kommer yderligere potentielle mindredgifter på social og sundhedsområdet mv. som følge af en øget arbejdsmarkedsintegration for gruppen.

Effekten af indsatsen for unge ledige

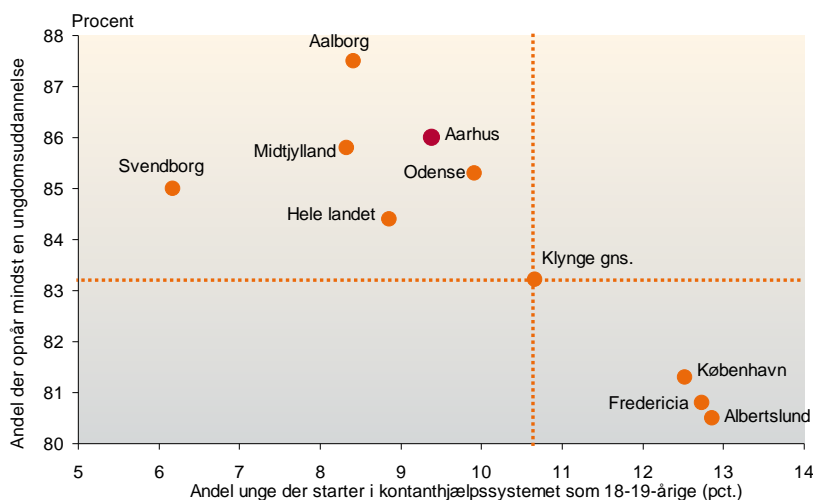
En af de grupper, som i de kommende år skal sikres en effektiv indsats, er de unge ledige. Krisen har ramt de unge under 30 år hårdt. En stor del af de unge, som er ledige nu i Aarhus, er dimittender, som har behov et særligt fokus og en virksomhedsnær indsats. Der er derudover også en stor gruppe, som har brug for en uddannelse for at kunne opnå en varig tilknytning til arbejdsmarkedet.

Perspektivet ved ikke at nå de nødvendige resultater for de unge ledige er, at der vil opstå en gruppe ledige med høj risiko for marginalisering, som er afhængig af permanent offentlig forsørgelse, og som vil have vanskeligt ved at skabe tilknytning til arbejdsmarkedet. Selv når konjunkturerne vender, vil denne gruppe ledige se sig overhalet af nye unge/dimitterende, som er mere efterspurgt på arbejdsmarkedet.

En måde at vurdere resultaterne af indsatsen for unge i kommunen i bred forstand er at opgøre omfanget af unge, som forventes at gennemføre en ungdomsuddannelse (regeringens 95 pct. målsætning) samt opgøre hvor stor en andel af de unge, som debuterer deres voksenliv i kontanthjælpssystemet.

I Aarhus Kommune forventes 86 pct. af en ungdomsårgang – givet det nuværende uddannelsesmønster – at gennemføre og afslutte en ungdomsuddannelse. Det er mere end gennemsnittet for sammenligningskommunerne samt for hele landet, men på niveau med regionsgennemsnittet, jf. figur 14.

FIGUR 14: ANDELEN AF UNGE DER FORVENTES AT OPNÅ MINDST EN UNGDOMSUDDANNELSE (9.-10. KLASSESÅRGANG 2008), OG ANDELEN AF UNGE DER DEBUTERER I KONTANTHJÆLPSSYSTEMET I 18-19-ÅRS ALDEREN.

Kilde: Undervisningsministeriet (profilmodel), DREAM og egne beregninger
 Anm: Målingen af andelen af unge som debuterer i kontanthjælpssystemet som 18-19-årige baseres på DREAM. I kørslen medtages kun unge, som har været bosat i kommunen som 15-årige – dvs. at der tages højde for eventuelle flytninger.

Selvom Aarhus Kommune er placeret over klyngegenomsnittet, står kommunen fortsat overfor en stor udfordring i forhold til at realisere målsætningen om, at 95 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse.

Samtidig har Aarhus en lidt højere andel af unge, som starter voksenlivet på kontanthjælp. I Aarhus er det hver 10. ung, som debuterer som 18-19-årig i kontanthjælpssystemet, mens det er mere end hver 12. i regionen og i hele landet, jf. figur 14.

Statistikken har vist, at unges risiko for at blive ledig er 75 pct. mindre, når unge har en ungdomsuddannelse i forhold til unges ledighedsrisiko uden ungdomsuddannelse (Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, 2010). Hvis andelen af unge, som opnår en ungdomsuddannelse i Aarhus, øges til samme niveau som den bedste kommune i klyngen (88 pct.) betyder det, at yderligere ca. 50 personer ud af en årgang forventes at få en ungdomsuddannelse. Hvis Aarhus når det nationale mål på 95 pct., vil det dreje sig om yderligere knap 320 personer.

Samlet set kan der peges på følgende fokusområder og potentialer i de kommende års indsats for at styrke effekterne af den lokale beskæftigelsesindsats i Aarhus:

FOKUSOMRÅDER

Centrale fokusområder i indsatsen i Aarhus

- At have fokus på at skabe bedre effekter af jobcenterets forskellige indsatser – i jobcenteret og blandt jobcenterets samarbejdspartnere
- Fokus på redskabssammensætningen: Hvilke redskaber skaber de bedste effekter for forskellige målgrupper
- Virksomhedsrettede forløb giver typisk de højeste effekter. Et styrket samarbejde med lokale virksomheder vil øge effekterne af indsatsen
- Fokus på potentialet i Aarhus for at øge udslusningseffekten for nyledige jobklare, sådan at flere opnår job inden for de første 3 måneder
- Fokus på potentialet i Aarhus for at øge omfanget af virksomhedsrettede tilbud til jobklare ledige – og derigennem at øge effekten af aktiveringsindsatsen
- Fokus på potentialet i Aarhus for at øge resultaterne af aktiveringsindsatsen for indsatsklare kontanthjælpsmodtagere
- Udfordring i forhold til at sikre, at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse

STYRKET SAMARBEJDE MED DE LOKALE VIRKSOMHEDER

Et vigtigt fokusområde for den lokale indsats i 2012 bliver at udvikle og styrke samarbejdet med virksomhederne om praktik- og løntilskudspladser, voksenlærlingepladser, jobrotation, arbejdsfastholdelse, delvis raskmelding m.v.

Udviklingen af samarbejdet bør sigte på, at de lokale virksomheder får adgang til kvalificeret arbejdskraft, at de ledige får adgang til jobåbninger og får optrænet kvalifikationer, at sygemeldte fastholdes på arbejdspladsen og ikke mindst at sikre gode effekter i beskæftigelsesindsatsen.

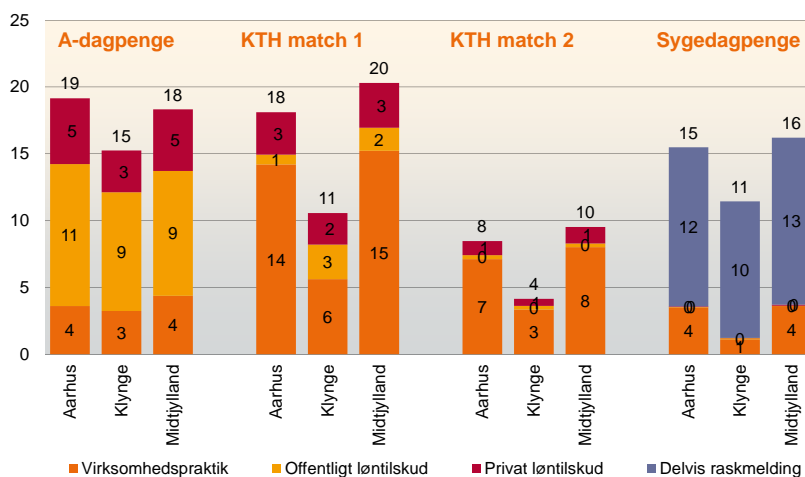
Samarbejdet med virksomhederne skal således understøtte at både virksomheden, den ledige/sygemeldte borger samt kommunen/jobcenteret får gevinst heraf.

Omfanget af virksomhedssamarbejde i Aarhus

I Aarhus er ca. 19 pct. af dagpengemodtagerne i virksomhedsrettet aktivering, og tilsvarende er 18 pct. af de jobklare kontanthjælpsmodtagere i virksomhedsrettede forløb, jf. figur 15. Dagpengemodtagere er primært i offentlig og privat løntilskud frem for i virksomhedspraktik, mens det omvendte er tilfældet for jobklare kontanthjælpsmodtagere.

Med hensyn til de indsatsklare kontanthjælpsmodtagere i Aarhus er 8 pct. af målgruppen i virksomhedsrettede forløb, heraf størstedelen i virksomhedspraktik. På sygedagpengeområdet omfatter virksomhedssamarbejdet 15 pct. i form af forløb med delvis raskmelding eller virksomhedspraktik, jf. figur 15.

FIGUR 15: ANDELEN AF MÅLGRUPPERNE DER DELTAGER I VIRKSOMHEDSRETTET AKTIVERING
Procent

Kilde: Jobindsats.dk

Anm.: Kontanthjælp inkluderer modtagere af starthjælp. Den virksomhedsrettede aktiveringsgrad (fuldtidsaktiverede divideret med fuldtidsmodtagere) i 4. kvartal 2010 fordelt efter målgrupper. Aktiveringsgraden for delvis raskmelding er opgjort som andelen af sygedagpengemodtagere, der er omfattet af delvis raskmelding

Set i forhold til klyngekommunerne anvender Aarhus i større omfang virksomhedsrettet aktivering både i forhold til de job- og indsatsklare kontanthjælpsmodtagere samt sygedagpengemodtagerne. Samtidig er den virksomhedsrettede aktivering for kontanthjælpsmodtagere lavere end i regionen som helhed, mens niveauet for dagpengemodtagere ligger lidt over regionsgennemsnittet.

Stort potentiale for at øge omfanget af privat løntilskud, som har størst effekt

Privat løntilskud er den type af virksomhedsrettede aktivering, som har den største beskæftigelseseffekt. Samtidig anvendes redskabet kun i begrænset omfang.

På tværs af kommunerne i Midtjylland blev der i løbet af den seneste årsperiode afsluttet 1.235 forløb med løntilskud, hvoraf gennemsnitligt 43 pct. af de ledige efterfølgende opnåede ordinær beskæftigelse, jf. tabel 1 neden for. Det er især ledige, som har haft et forløb med løntilskud inden for transport, vidensservice eller offentlige brancher, som efterfølgende er kommet i beskæftigelse.

I Aarhus Kommune blev der i løbet af den seneste årsperiode gennemført 245 private løntilskudsforløb for dagpengemodtagere, hvoraf ca. halvdelen af forløbene har været indenfor vidensservice, handel og it og medier. Samlet set svarer det til, at der for hver 1.000 beskæftigede lønmodtagere i Aarhus Kommune kun er godt halvanden person i privat løntilskud årligt, jf. tabel 1 neden for.

TABEL 1. ANTALLET AF AFSLUTTEDE FORLØB I PRIVAT LØNTILSKUD PER 1.000 BESKÆFTIGEDE INDEN FOR BRANCHER (DREAM)

	Aarhus		Midtjylland	
	Antal afsluttede løntilskudsforløb	Antal afsluttede forløb per 1.000 beskæftigede	Afsluttede løntilskudsforløb	Andel i job efter endt forløb
Landbrug mv.	1	1,6	28	32%
Industri	22	2,1	190	46%
Bygge og anlæg	13	2,6	149	35%
Handel	42	1,9	294	40%
Transport	13	1,9	109	64%
Hotel og restauration	4	0,9	33	27%
IT og medier	22	2,9	34	41%
Vidensservice	59	5,7	115	50%
Operational service	19	0,6	72	44%
Offentlige brancher	21	0,6	87	51%
Øvrige brancher	29	3,1	124	30%
I alt	245	1,7	1.235	43%

Kilde: DREAM inkl. E-indkomst og egne beregninger.

Anm: Private løntilskudsforløb for dagpengemodtagere af min. 4 ugers varighed afsluttet fra okt. 2009 til sept. 2010. Et forløb anses som afsluttet når personen i fire uger ikke er i løntilskud. For hver person måles kun på det første forløb i perioden. Status efter løntilskudsforløbet er personens arbejdsmarkedssituation 2 måneder efter afsluttet forløb. Ledige kan være ansat i privat løntilskud inden for offentlige brancher, idet der er tale om en funktional og ikke sektormæssig opdeling, fx i private dele af sundhedsvæsenet, skolevæsen mv.

Samlet set er der således et stort potentiale i Aarhus for at øge anvendelsen af virksomhedsrettede tilbud og dermed sikre bedre resultater i beskæftigelsesindsatsen.

FOKUS OMRÅDER

Centrale fokusområder for den virksomhedsrettede indsats i Aarhus

- Et styrket samarbejde med lokale virksomheder vil øge effekterne af indsatsen
- Fokus på at øge volumen i antallet af virksomhedsrettede forløb samt udbrede anvendelsen af virksomhedsrettede forløb til en bredere gruppe samtidig med at de høje effekter fastholdes i indsatsen
- Aarhus har adgang til et meget stort virksomhedsunderlag som grundlag for en forbedret virksomhedsrettet indsats
- Fokus på at øge omfanget af private løntilskudspladser i indsatsen
- En styrket virksomhedsrettet indsats for indsatsklare kontanthjælpsmodtagere

Den virksomhedsrettede indsats vil samtidig udgøre et væsentligt grundlag for at lykkes med at skabe resultater inden for ministerens 4 mål for 2012:

MINISTERMÅL 1 – LEDIGE SKAL HURTIGT TILBAGE I JOB

Beskæftigelsesministerens mål 1 sætter fokus på at begrænse antallet af ledige, som har mere end 3 måneders sammenhængende offentlig forsørgelse, og dermed er omfattet af arbejdskraftreserven. En begrænsning af reserven understøtter, at virksomhederne får den arbejdskraft, de har behov for, og at langtidsledigheden reduceres.

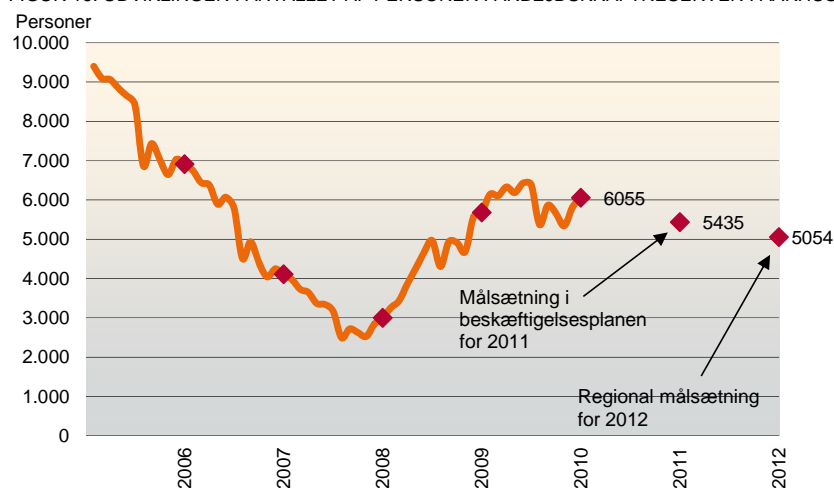
Beskæftigelsesregionen har i forlængelse af ministerens mål fastsat et regionalt mål om at begrænse antallet af personer i arbejdskraftreserven til 21.000 personer i december 2012. Med 25.000 personer i arbejdskraftreserven ved udgangen af 2010 betyder det, at reserven skal reduceres med ca. 17 pct. frem mod 2012.

	Status Dec. 2010	Mål i Besk.plan Dec. 2011	Mål Dec. 2012
Aarhus Kommune	6.055	5.435	5.054
Region Midtjylland	25.161	22.000	21.000

Målsætningen er baseret på en vurdering af, at udsigten til de stort set uændrede konjunkturbetingelser og en svagt faldende ledighed i løbet af 2012 vil gøre det muligt at nedbringe antallet af personer i reserven. Reduktionen i reserven vil endvidere blive understøttet af jobcentrenes indsats for at bekæmpe langtidsledigheden og samarbejdet herom med a-kasser og øvrige aktører.

Hvis det regionale mål omsættes til Aarhus Kommune betyder det, at arbejdskraftreserven skal reduceres fra ca. 6.055 i december 2010 til at omfatte ca. 5.054 personer inden udgangen af 2012. Det betyder, at niveauet skal sænkes med ca. 1.000 personer i løbet af to år, hvis målsætningen skal nås, jf. figur 16.

FIGUR 16: UDVIKLINGEN I ANTALLET AF PERSONER I ARBEJDSKRAFTRESERVEN I AARHUS

Kilde: Jobindsats.dk, Kommunens beskæftigelsesplan for 2011 egne beregninger
Anm.: Berørte personer. Opgjort for modtagere af a-dagpenge og jobklar kontanthjælp/starthjælp. Punktmarkeringen for hvert år er december registreringen i indeværende år

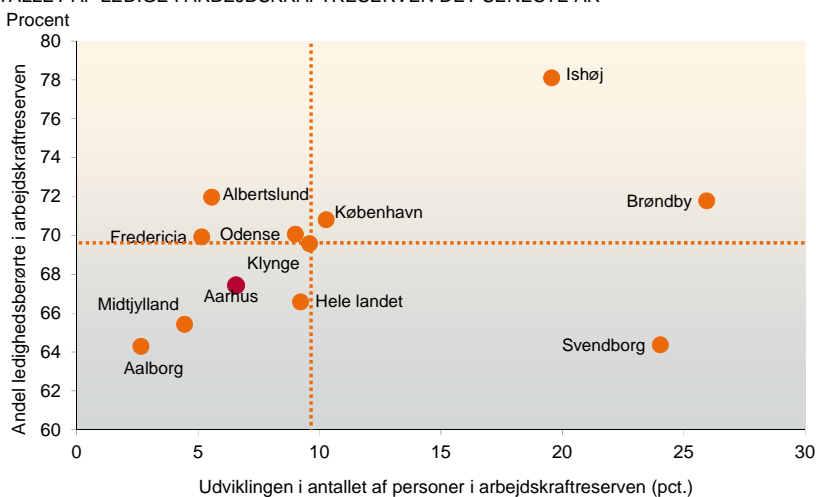
Langt hovedparten af arbejdskraftreserven i Aarhus er dagpengemodtagere, og mere end halvdelen er mænd og mellem 30-49 år. En stor del kommer fra industrien og er medlem af de større a-kasser som 3F og Kristelig, som typisk har mange ufaglærte medlemmer. Endvidere omfatter reserven også en større gruppe af ledige akademikere (magistrenes A-kasse og AAK), herunder dimittender, jf. boksen nedenfor.

Hvad kendetegner arbejdskraftreserven i Aarhus i december 2010?

- De 6.055 personer i arbejdskraftreserven i Aarhus udgør 3,9 pct. af arbejdsstyrken, hvor gennemsnittet blandt klyngekommunerne er 5,7 pct.
- Størstedelen af arbejdskraftreserven er dagpengemodtagere (85 pct.).
- Over halvdelen er mænd (56 pct.), og 78 pct. har dansk oprindelse
- Godt halvdelen er 30-49 år (52 pct.) og 21 pct. er over 50 år.
- Andelen af unge i arbejdskraftreserven er større (27 pct.) end i kommuneklyngen (24 pct.).
- De 1.638 unge i arbejdskraftreserven i Aarhus er karakteriseret ved følgende: 74 pct. er dagpengemodtagere, 52 pct. er mænd og 67 pct. er ml. 25 og 30 år.
- 53 pct. af personerne i arbejdskraftreserven er langtidsledige
- Arbejdskraftreserven er primært tilgået ledighed fra følgende brancher: Handel (18 pct.), industri (17 pct.), operationel service (17 pct.) og offentlige brancher (12 pct.)
- Personer i arbejdskraftreserven er oftest forsikret i følgende fem a-kasser: 3F (15 pct.), HK (12 pct.), Kristelig (9 pct.), Magistrenes (9 pct.) og Akademikernes (9 pct.)

Aarhus har det seneste år oplevet en vækst i arbejdskraftreserven på 6,6 pct., hvilket er mindre end gennemsnittet for sammenligningskommunerne. Samtidig udgør reserven i Aarhus en mindre andel af det samlede antal ledighedsberørte (67 pct.) end de øvrige sammenligningskommuner, jf. figur 17.

FIGUR 17: ANDELEN AF LEDIGE DER INDGÅR I ARBEJDSKRAFTRESERVEN, OG UDVIKLINGEN I ANTALLET AF LEDIGE I ARBEJDSKRAFTRESERVEN DET SENESTE ÅR

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger

Anm.: Opgjort for december 2010 – udviklingen for perioden december 2009 til december 2010

Selvom Aarhus hører til blandt de kommuner, som har oplevet en svagere vækst i arbejdskraftreserven det seneste år end flere af sammenligningskommunerne, er der fortsat en udfordring i at sikre, at en større del af de nye ledige hurtigt opnår genbeskæftigelse, samtidig med at antallet af længerevarende ledige reduceres.

Strategiske fokusområder i arbejdet med ministermålet

- Tidlig, aktiv og hyppig kontakt med de ledige med fokus på job og de mange jobåbninger, der er på arbejdsmarkedet
- Særligt fokus på dimitterende
- Fokus på virksomhedsrettet aktivering til de ledige, der skal i aktivering
- Individuelt tilpassede forløb med korte jobrettede kurser
- Fokus på ledige, der ikke selv kan komme i job
- Udfordring af de ledige i forhold til deres jobsøgning – der er store faglige og geografiske forskelle på jobmuligheder
- Opkvalificering/omskoling målrettet områder med gode og mange jobmuligheder/åbninger
- Indsats for de dagpengemodtagere, som befinder sig i det sidste år af ledighedsperioden

MINISTERMÅL 2 – FÆRRE MENNESKER PÅ PERMANENT OFFENTLIG FORSØRGELSE

Beskæftigelsesministerens mål 2 sætter fokus på at øge arbejdsudbuddet og begrænse tilgangen af personer til permanente offentlige forsørgelsesydelser, dvs. ledighedsydelse, fleksjob og førtidspension.

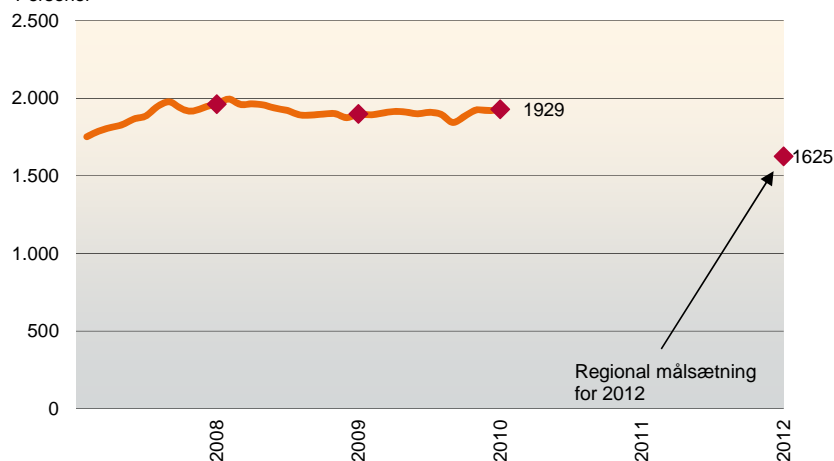
Beskæftigelsesregionen har i forlængelse af ministerens mål fastsat et regionalt mål om, at tilgangen til permanente forsørgelsesydelser skal nedbringes fra et niveau på 6.165 ved udgangen af 2010 til 5.200 personer i 2012, svarende til et fald på 16 pct.

	Status 2010	Mål 2012
Aarhus Kommune	1.927	1.625
Region Midtjylland	6.165	5.200

Målsætningen er baseret på en vurdering af, at jobcentrenes aktive linje for at afprøve alle veje for at undgå at borgere ender i en situation, hvor førtidspension er eneste mulighed, vil bidrage til at reducere tilgangen til de permanente ydelser. Endvidere forventes jobcentrenes indsats for at nedbringe ledigheden blandt unge (mål 3) og blandt indvandrere og efterkommere (mål 4) at bidrage til en reduktion i tilgangen til de permanente ydelser. Modsat kan den demografiske udvikling med flere ældre betyde et pres i retning af flere personer på ledighedsydelse, fleksjob og førtidspension.

Hvis det regionale mål omsættes til Aarhus Kommune betyder det, at tilgangen til de permanente ydelser skal reduceres fra ca. 1.929 personer i 2010 til ca. 1.625 personer i 2012, jf. figur 18.

FIGUR 18: DEN ÅRLIGE NYTILGANG TIL DE PERMANENTE FORSØRGELSESYDELSE I AARHUS
Personer

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger

Anm.: Den samlede tilgang til ledighedsydelse, fleksjob og førtidspension. Punktmarkeringen for hvert år er december registreringen i indeværende år

Når der tages højde for befolkningens alderssammensætning, havde Aarhus Kommune i 2010 en højere andel af befolkningen, som tilgik permanente offentlige ydelser end gennemsnitligt i klyngen. Hvis tilgangen af personer på permanente ydelser i Aarhus fremadrettet skal nedbringes til klyngegennemsnittet, vil det svare til at det samlede tilgangsniveau skal reduceres til ca. 840 personer i 2012.

Hvad kendetegner tilgangen til permanente forsørgelsesydelse i 2010 i Aarhus?

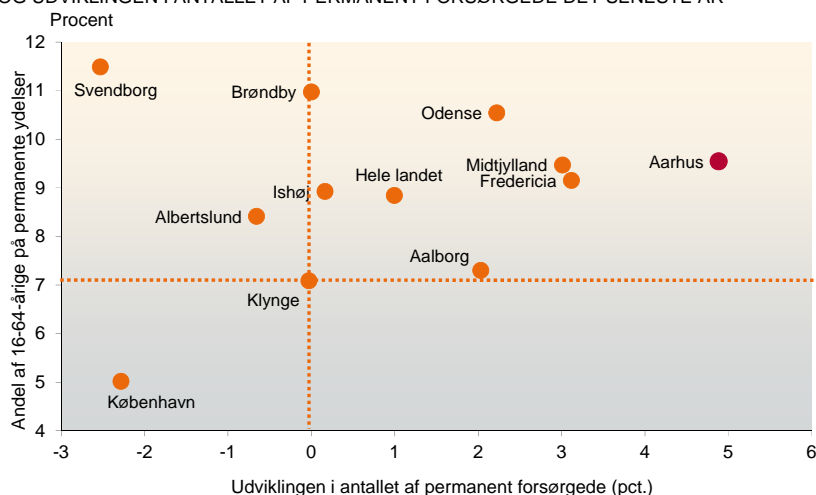
- De 1.927 nye modtagere af permanente offentlige forsørgelsesydelse udgør 0,9 pct. af befolkningen, hvor gennemsnittet blandt klyngekommunerne er 0,5 pct.
- Blandt de nye permanent forsørgede er flest førtidspensionister (58 pct.) mens modtagere af fleksjob/ledighedsydelse udgør 42 pct. Ca. halvdelen er 30-49 år (53 pct.), 13 pct. er under 30 år og 34 pct. over 50 år. 55 pct. er kvinder og 68 pct. har dansk oprindelse
- De primære diagnoser i forbindelse med tilkendelser til førtidspension i Aarhus er psykiske lidelser (61 pct.), sygdom vedr. bevægeapparatet (16 pct.), ulykkestilfælde, vold, mv. (4 pct.) og hjerte- og karsygdomme (4 pct.)

Hvad kendetegner hele målgruppen af permanent forsørgede?

- Samlet set udgør de 20.617 modtagere af permanente offentlige forsørgelsesydelse 9,5 pct. af befolkningen i den erhvervsaktive alder, hvilket er en højere andel end i sammenligningsklyngen (7,1 pct.).
- Størstedelen er førtidspensionister (74 pct.), kvinder (55 pct.) og hovedparten er over 50 år (56 pct.). Få er under 30 år (4 pct.), og størstedelen har dansk oprindelse (77 pct.)

Aarhus har det seneste år oplevet en stigning i antallet af permanent forsørgede på ca. 5 pct., hvilket er den største stigning blandt sammenligningskommunerne. Samlet modtager knap 10 pct. af alle borgere i den erhvervsaktive alder (16-64 år) i Aarhus permanente forsørgelsesydelse, hvilket er betydeligt højere end gennemsnittet for de øvrige kommuner, jf. figur 19.

FIGUR 19: ANDELEN AF BEFOLKNINGEN DER MODTAGER PERMANENTE FORSØRGELSESYDELSE, OG UDVIKLINGEN I ANTALLET AF PERMANENT FORSØRGEDE DET SENESTE ÅR

Kilde: Jobindsats.dk, Danmarks Statistik og egne beregninger

Anm.: Antallet af modtagere af permanente ydelser er opgjort for december 2010 – Udviklingen er for perioden fra december 2009 til december 2010

Udviklingen i antallet af permanent forsørgede i Aarhus afspejler, at nyttilgangen til målgruppen overstiger antallet af personer, som afgår fra de permanente ydelser. Nytilgangen af borgere til de permanente ydelser i både Aarhus og Midtjylland betyder, at gruppen vil fortsætte med at vokse, såfremt det ikke lykkes at vende udviklingen.

Strategiske fokusområder i arbejdet med ministermålet

- Særlig opmærksomhed på forebyggelse – herunder fokus på unge under 30 år
- Særlig opmærksomhed på opfølgingsmuligheder og -pligter i forhold til risikogrupper
- Fokus på etablering af partnerskabsaftaler med virksomhederne omkring udplacering og opkvalificering på virksomhederne, herunder virksomhedscentre, mentorordning mv.
- Fortsat særlig opfølgning og opmærksomhed omkring sygefravær
- Fokus på samarbejde på tværs med inddragelse af sundhedsvæsenet og de kommunale social- og sundhedsforvaltninger – herunder en sammentænkt indsats mellem kommunerne, de praktiserende læger og det psykiatriske system.

MINISTERMÅL 3 – UNGE SKAL I UDDANNELSE ELLER I JOB

Beskæftigelsesministerens mål 3 sætter fokus på indsatsen for sikre, at alle unge gennemfører en uddannelse og opnår beskæftigelse på arbejdsmarkedet. Ministeren har derfor udmeldt et mål om, at antallet af offentligt forsørgede unge under 30 år skal begrænses mest muligt.

Beskæftigelsesregionen har i forlængelse af ministerens mål fastsat et regionalt mål om at antallet af unge offentligt forsørgede skal reduceres til 21.000 inden udgangen af 2012, svarende til et fald på 2.850 (12 pct.) i forhold til det nuværende niveau.

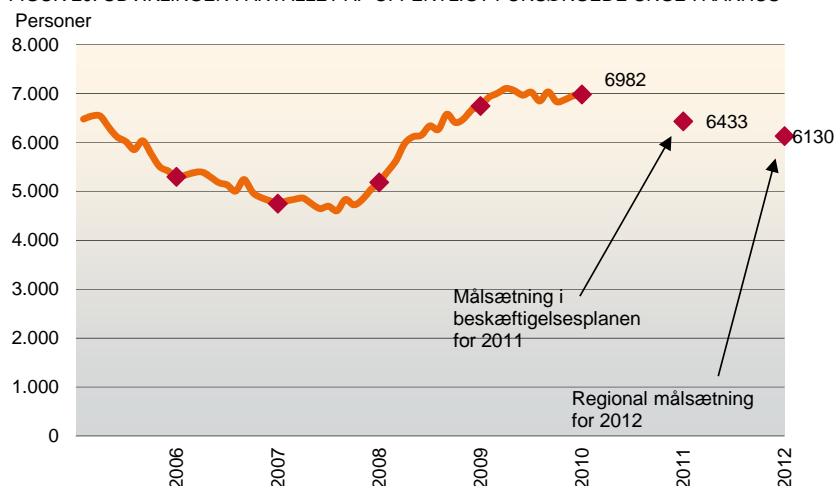
	Status Dec. 2010	Mål i Besk.plan Dec. 2011	Mål Dec. 2012
Aarhus Kommune	6.982	6.433	6.130
Region Midtjylland	23.919	22.000	21.000

Målsætningen er baseret på en vurdering af, at jobcentrene vil fastholde fokus på en massiv indsats for at begrænse antallet af unge på offentlig forsørgelse. Endvidere forventes jobcentrenes fokus på ungegruppen at blive forstærket af, at de unge udgør ca. 27 pct. af arbejdskraftreserven (mål 1), og at der med ministerens mål 2 er et særligt fokus på unge med risiko for at tilgå permanente offentlige forsørgelsesydelse.

Endelig forventes lovgivning, initiativer samt indsatsen for, at få flere unge til at gennemføre uddannelse, at bidrage til at nedbringe antallet af unge ydelsesmodtagere.

Hvis det regionale mål omsættes til Aarhus Kommune betyder det, at antallet af unge i offentlig forsørgelse skal reduceres fra ca. 6.982 personer i december 2010 til ca. 6.130 personer inden udgangen af 2012, jf. figur 20. Det svarer til et fald i den 2-årige periode på ca. 850 personer.

FIGUR 20: UDVIKLINGEN I ANTALLET AF OFFENTLIGT FORSØRGEDE UNGE I AARHUS

Kilde: Jobindsats.dk, Kommunens beskæftigelsesplan for 2011 egne beregninger
Anm.: Fuldtidspersoner. Punktmarkeringen for hvert år er december registreringen i indværende år. SU og Barseldagpenge er ikke medtalt som offentlig forsørgelse.

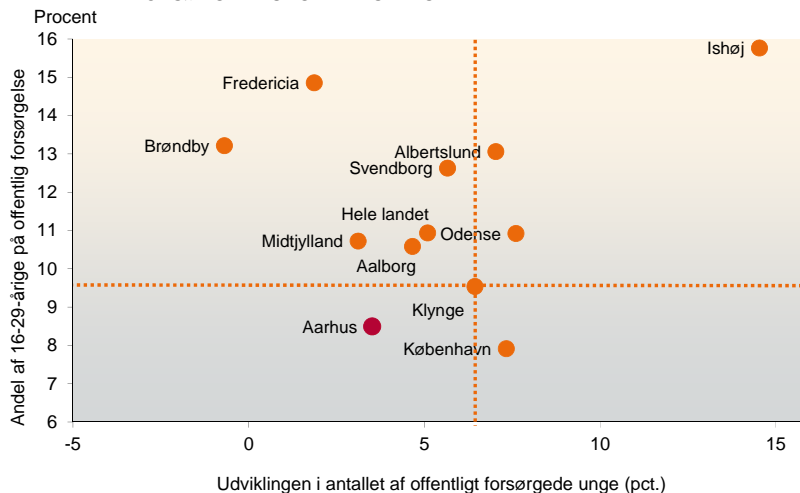
Aarhus Kommune har i december 2010 et højere antal forsørgede unge end i klyngen, når der tages højde for de unges antal, alder og for hvor mange unge, der ikke er studerende. Hvis antallet af unge på offentlig forsørgelse i Aarhus skal matche niveauet i klyngen, vil det svare til, at antallet af offentligt forsørgede unge skal nedbringes til ca. 5.980 personer frem mod 2012.

Hvilke unge modtager offentlig forsørgelse i Aarhus?

- o De 6.982 offentligt forsørgede unge i Aarhus modtager følgende ydelser i december 2010: Kontanthjælp (2.827 personer - 40 pct.), a-dagpenge (1.781 personer – 26 pct.), sygedagpenge (833 personer – 12 pct.), førtidspension (729 personer, 10 pct.). Derudover modtager i alt 813 unge (12 pct.) introduktionsydelse, fleksjob, revalidering, forrevalidering, ledighedsydelse.
- o Lidt under halvdelen (43 pct.) af de unge vurderes at være jobklare, 35 pct. indsatsklare og 10 pct. midlertidigt passive
- o Der er lige så mange unge mænd (50 pct.) som kvinder, 76 pct. har dansk oprindelse, og mere end halvdelen (55 pct.) er over 25 år.

Aarhus har det seneste år oplevet en svagere vækst i antallet af unge offentligt forsørgede (3,5 pct.) end sammenligningskommunerne. Samtidig har Aarhus en af de laveste andele af unge ydelsesmodtagere i befolkningen (8,5 pct.), jf. figur 21. Dette afspejler blandt andet, at Aarhus har en stor andel af ungebefolkningen, som er studerende og modtager SU.

FIGUR 21: ANDELEN AF UNGE (16-29-ÅRIGE) DER ER OFFENTLIGT FORSØRGET, OG UDVIKLINGEN I ANTALLET AF FORSØRGEDE UNGE DET SENESTE ÅR

Kilde: Jobindsats.dk, Danmarks Statistik og egne beregninger

Anm.: Antallet af offentligt forsørgede er opgjort som fuldtidspersoner i december 2010 – udviklingen i perioden fra december 2009 til december 2010

Samlet kan der peges på følgende strategiske fokusområder i indsatsen for at begrænse antallet af offentligt forsørgede unge i Aarhus:

Strategiske fokusområder i arbejdet med ministermålet

- o Fokus på uddannelse for de unge uden uddannelse
- o Fokus på effekterne af en direkte jobrettet indsats for de unge, der har en uddannelse – de ledige med en erhvervskompetencegivende uddannelse skal i ordinær beskæftigelse
- o Tidlig, aktiv og hyppig kontakt med de unge ledige med fokus på job og de mange jobåbninger, der er på arbejdsmarkedet
- o Fokus på virksomhedsrettet aktivering til de unge ledige, der skal i aktivering
- o Tæt kontakt og samarbejde med virksomhederne omkring udplacering og opkvalificering på virksomhederne – herunder brug af mentorordningen, etablering af praktikpladser og etablering af voksenlærlingeaftaler
- o Udfordring af de unge i forhold til deres jobsøgning – de unge skal udfordres til faglig og geografisk mobilitet, særligt dimittenderne
- o Fokus på vejledning – herunder at flere påbegynder en ungdomsuddannelse umiddelbart efter folkeskolen, og at flere tager en faglært eller videregående uddannelse nu og på sigt
- o Reducere frafaldet på erhvervsuddannelserne, og også de gymnasiale uddannelser.
- o Tæt samarbejde ml. jobcentre, Ungdommens Uddannelsesvejledning og evt. socialforvaltningen, herunder om de 15- 17-årige, der hverken er i uddannelse eller job
- o Fortsat en særlig opfølgning og opmærksomhed omkring sygefravær

MINISTERMÅL 4 – FLERE INDVANDRERE OG EFTERKOMMERE SKAL I JOB

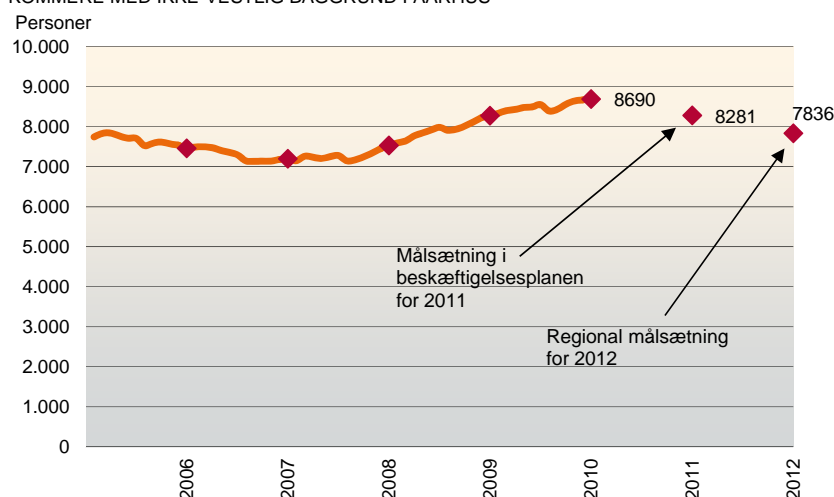
Beskæftigelsesministerens mål 4 sætter fokus på indsatsen for at nedbringe antallet af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, som modtager offentlig forsørgelse. Indvandrere og efterkommere har generelt en lavere erhvervsdeltagelse end borgere med dansk baggrund, og der er derfor et stort potentiale i at forbedre integrationen og få flere indvandrere og efterkommere ind på arbejdsmarkedet.

Beskæftigelsesregionen har i forlængelse af ministerens mål fastsat et regionalt mål om at antallet af indvandrere og efterkommere på offentlig forsørgelse skal reduceres til 15.500 inden udgangen af 2012, svarende til et fald på 1.700 personer (10 pct.) i forhold til det nuværende niveau.

	Status Dec. 2010	Mål i Besk.plan Dec. 2011	Mål Dec. 2012
Aarhus Kommune	8.690	8.281	7.836
Region Midtjylland	17.189	16.281	15.500

Målsætningen er baseret på en vurdering af, at jobcentrene vil have et stort fokus på de ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i 2012, og at der derfor vil blive udviklet nye metoder i indsatsen. Samtidig forventes de forbedrede konjunkturbetingelser at medvirke til at nedbringe ledigheden for de ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Endelig vil indsatsen for gruppen blive forstærket af, at gruppen indgår i de tre øvrige beskæftigelsespolitiske mål. Antallet af indvandrere og efterkommere varierer betydeligt på tværs af de midtjyske kommuner – og potentialet for at øge arbejdsudbuddet ved en øget erhvervsdeltagelse for gruppen varierer derfor på tværs af kommunerne. Hvis det regionale mål omsættes til Aarhus Kommune betyder det, at antallet af indvandrere og efterkommere skal reduceres fra ca. 8.690 personer i december 2010 til ca. 7.836 personer inden udgangen af 2012, jf. figur 22.

FIGUR 22: UDVIKLINGEN I ANTALLET AF OFFENTLIGT FORSØRGEDE INDVANDRERE OG EFTERKOMMERE MED IKKE-VESTLIG BAGGRUND I AARHUS

Kilde: Jobindsats.dk, Kommunens beskæftigelsesplan for 2011 egne beregninger
Anm.: Fuldtidspersoner. Punktmarkeringen for hvert år er december registreringen i indværende år

Aarhus Kommune har et højere antal ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, der modtager offentlig forsørgelse end i klyngen, når der tages højde for indvandrernes og efterkommernes antal og fordeling på oprindelseslande. Hvis antallet af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere på offentlig forsørgelse i Aarhus skal matche

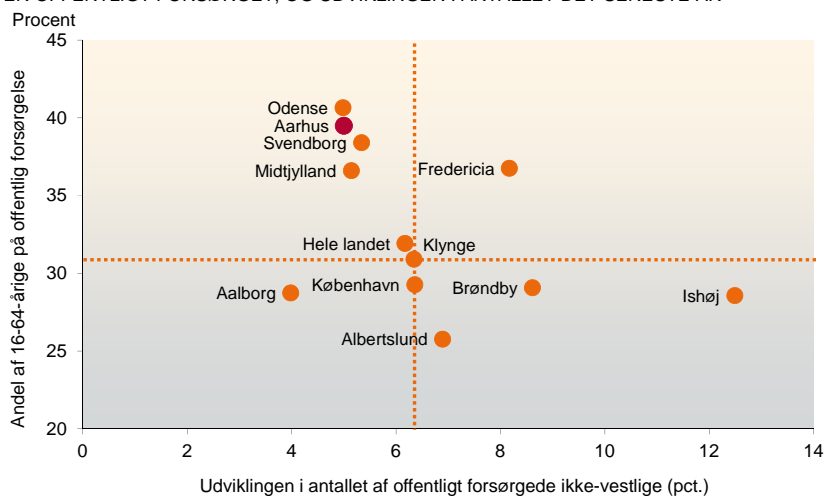
niveauet i jobcenterklyngen, vil det svare til, at antallet af offentligt forsørgede indvandrere og efterkommere skal nedbringes til ca. 6.580 personer i december 2012.

Hvilke ikke-vestlige indvandrere og efterkommere modtager offentlig forsørgelse i Aarhus?

- De 8.690 forsørgede med ikke-vestlig oprindelse i Aarhus modtager følgende ydelser i december 2010: Førtidspension (3.627 personer - 42 pct.), kontanthjælp (2.578 personer – 30 pct.), a-dagpenge (913 personer – 11 pct.), sygedagpenge (980 personer – 8 pct.), fleksjob (382 personer, 4 pct.), ledighedsydelse (218 personer – 3 pct.), (for)rehabilitering (213 personer -2 pct.) og introduktionsydelse (68 personer – 1 pct.).
- Hver tredje (35 pct.) vurderes at være klar til job, 38 pct. klar til indsats og 27 pct. er midlertidigt passive
- Der er lige mange mænd (50 pct.) og kvinder, få er efterkommere (5 pct.), flest er 30-49 år (55 pct.), mens 17 pct. er under 30 år og 27 pct. over 50 år.
- Hver fjerde (23 pct.) af de aktuelt offentligt forsørgede har haft et lønmodtager-job inden for de seneste 3 år. De har primært været beskæftiget inden for følgende brancher: operationelle service (28 pct. - bl.a. rengøring), industri (17 pct.), handel (15 pct.) og offentlige brancher (10 pct.).

Set i forhold til sammenligningskommunerne har Aarhus det seneste år oplevet en svagere vækst i antallet af indvandrere og efterkommere, som modtager offentlig forsørgelse (5 pct.), jf. figur 23. Samtidig har Aarhus en andel af befolkningen med baggrund i ikke-vestlige lande, som modtager offentlige ydelser, som er markant højere end klyngegenomsnittet. Dermed er indvandrere og efterkommere fortsat betydeligt overrepræsenteret i det offentlige forsørgelsessystem i Aarhus Kommune.

FIGUR 23: ANDELEN AF INDVANDRERE OG EFTERKOMMERE MED IKKE-VESTLIG BAGGRUND DER ER OFFENTLIGT FORSØRGET, OG UDVIKLINGEN I ANTALLET DET SENESTE ÅR

Kilde: Jobindsats.dk, Danmarks Statistik og egne beregninger
Anm.: Fuldtidspersoner. Opgjort for december 2010. Udviklingen i perioden fra dec. 2009 til dec. 2010

Samlet kan der peges på følgende strategiske fokusområder i indsatsen for at nedbringe antallet af indvandrere og efterkommere i offentlig forsørgelse:

Strategiske fokusområder i arbejdet med ministermålet

- Fokus på effekterne af en direkte jobrettet indsats – så vidt muligt skal de ledige i ordinær beskæftigelse frem for aktivering
- Individuel, aktiv og hyppig kontakt med fokus på job og de mange jobåbninger
- Fokus på virksomhedsrettet aktivering til de ledige, der skal i aktivering
- Fokus på ordinær uddannelse, voksen- og efteruddannelse
- Særligt fokus på gruppen på permanent offentlig forsørgelse og personer i risikogruppen
- Tæt kontakt og samarbejde med virksomhederne omkring udplacering og opkvalificering på virksomhederne – herunder brug af mentorordningen, etablering af praktikpladser og voksenlærlingeaftaler og samarbejde for at nedbryde barrierer
- Fortsat en særlig opfølgning og opmærksomhed omkring sygefravær

Fire analyser du har gavn af at kende:

AC-analyse

Analysereport
2010

Kontrakt 2012

Arbejdsmarkeds-
overblik

Find dem - og andre analyser - på
www.brmidtjylland.dk

Kontaktpersoner:

Anna Dorthe Kirkeby
adk@ams.dk
72 22 37 56

Bo Rosendal
bro@ams.dk
72 22 37 26

Beskæftigelsesregion Midtjylland
www.brmidtjylland.dk
brmidt@ams.dk
72 22 37 00